

Wijkveiligheidsplan Binnenstad

---

*Afdeling Onderzoek & Statistiek
December 2021*

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
Deel 1: Veiligheidssituatie Binnenstad	4
2. Wijkveiligheid Binnenstad.....	5
Algemene veiligheid	5
Woonomgeving	6
Sociale veiligheid.....	6
Geweld.....	6
Vermogenscriminaliteit	6
Jeugd & veiligheid	7
Onveilig voelen.....	7
3. Beleving wijkveiligheid.....	8
Prettig wonen in Binnenstad	8
Veilig wonen in Binnenstad.....	9
Veiligheidsproblemen	10
Oplossingen	12
4. Veilig ondernemen	14
Overlast en criminaliteit	14
Slachtofferschap.....	16
Veiligheidsproblemen	16
Oplossingen	16
Veilig voelen.....	17
5. Veiligheidsthema's	18
Verkeersveiligheid	18
Sociale veiligheid.....	20
Jongerenoverlast.....	23
Voertuigcriminaliteit	25
Deel 2: Veiligheidssituatie per buurt.....	27
Binnenstad centrum	28
Binnenstad oost	30
De Hofstad.....	32
Binnenstad noord.....	34
Het Zand.....	36
Vughterpoort.....	38
Bijlage A: Onderzoeksverantwoording	40
Inleiding.....	40
Wijken en buurten.....	40
Bronnen	40
Uitleg Profieltaarten	45

1. Inleiding

In 2019 zijn we van start gegaan met het opstellen van wijkveiligheidsplannen. Dit doen we voor alle wijken en dorpen in de gemeente. Door het voeren van gesprekken met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en professionals in wijken en dorpen willen we een meer gedetailleerd beeld krijgen van wat er speelt op het gebied van overlast en criminaliteit in de verschillende wijken en dorpen van onze gemeente. Op basis van de wijkveiligheidsplannen worden per wijk of dorp veiligheidsagenda's opgesteld.

Bronnen

Bij het opstellen van de wijkveiligheidsplannen maken we gebruik van al beschikbare onderzoeken en data. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de op dat moment meest recente cijfers. Voor het wijkveiligheidsplan Binnenstad is gebruik gemaakt van de volgende gegevens:

- Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid (L&V) (2019)
- Politiegegevens (2020)
- Meldpunt openbare ruimte (2020)

Daarnaast is er gekeken wat er nog meer leeft in de Binnenstad op het gebied van veiligheid. Van 15 oktober tot en met 5 december 2021 heeft er een korte wijkveiligheidsenquête uitgestaan. Deze konden mensen invullen via sociale media. Ook hebben studenten van het Koning Willem 1 College op diverse plekken in de Binnenstad de enquête afgenomen/uitgedeeld en hebben zij op verschillende plekken huis aan huis geflyerd om aandacht te vragen voor dit onderzoek. Deze werkwijze was succesvol. De wijkveiligheidsenquête is uiteindelijk door 1.069 inwoners uit de Binnenstad ingevuld. Dit komt neer op ongeveer 10% van de volwassen bevolking (zie bijlage A).

Naast inwoners is ook ondernemers gevraagd om een vragenlijst in te vullen over het veilig ondernemen in de wijk. Deze vragenlijst is uiteindelijk door 66 ondernemers ingevuld (zie bijlage A).

Leeswijzer

Het rapport bestaat uit twee delen. In het eerste deel wordt de veiligheidssituatie voor de totale wijk Binnenstad gepresenteerd. In het tweede deel wordt ingezoomd op de veiligheidssituatie van de verschillende woonbuurten in de wijk Binnenstad.

In deel 1 gaan we allereerst in op de veiligheidssituatie van de totale wijk Binnenstad. Dit wordt gepresenteerd aan de hand van zogenaamde profieltaarten. Hiermee kunt u in één oogopslag zien hoe wijken en dorpen ervoor staan op het gebied van veiligheid. De profieltaart laat de resultaten zien voor uiteenlopende thema's, zoals geweld, vermogenscriminaliteit en onveilig voelen (hoofdstuk 2). In hoofdstuk 3 bespreken we de resultaten van de wijkveiligheidsenquête afgenomen onder inwoners en in hoofdstuk 4 de resultaten van de enquête afgenomen bij ondernemers. Hoofdstuk 5 gaat dieper in op enkele veiligheidsthema's die spelen in de Binnenstad. Deze worden bepaald aan de hand van de profieltaarten, de wijkveiligheidsenquête en gesprekken met inwoners, ondernemers en mensen die beroepsmatig in de wijk actief zijn.

In deel 2 gaan we in op de veiligheidssituatie van de verschillende woonbuurten. Dit zijn buurten met meer dan 250 inwoners. In de Binnenstad zijn dit de buurten:

• Binnenstad centrum	• Binnenstad noord
• Binnenstad oost	• Het Zand
• De Hofstad	• Vughterpoort

De resultaten op buurtniveau presenteren we ook aan de hand van profieltaarten. Per buurt bespreken we de belangrijkste resultaten uit de profieltaart aangevuld met de informatie uit de wijkveiligheidsenquête.

Meer informatie over de opzet van het onderzoek staat in bijlage A.

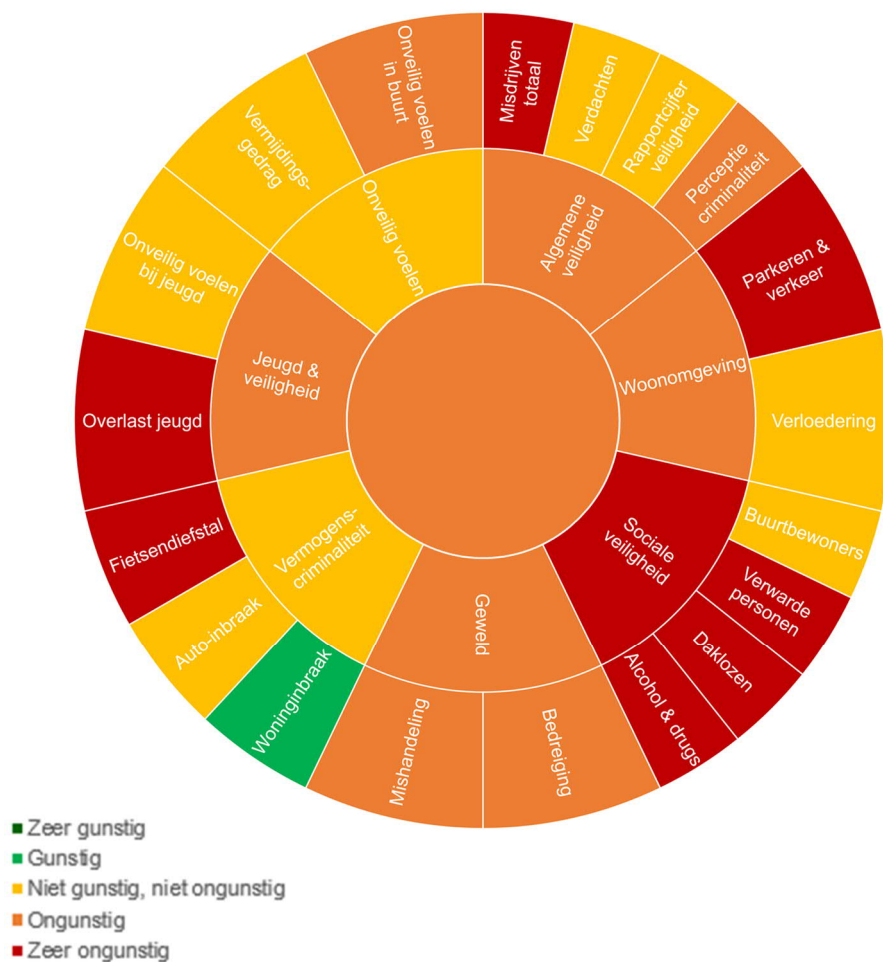

Deel 1: Veiligheidssituatie Binnenstad

Binnenstad

Veiligheidssituatie: ongunstig

2. Wijkveiligheid Binnenstad

Op basis van de vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid 2019 en politiecijfers 2020 hebben we een profielkaart samengesteld. Hiermee kunt u in één oogopslag zien hoe de wijk Binnenstad ervoor staat op het gebied van veiligheid. De profielkaart laat de resultaten zien voor uiteenlopende thema's, zoals geweld, vermogenscriminaliteit en onveilig voelen. Op alle thema's en deelthema's samen scoort de Binnenstad ongunstig. Als we kijken naar de onderliggende thema's, dan zien we dat vijf thema's een (zeer) ongunstige score hebben. De concentratie van veel mensen in een klein gebied met uiteenlopende functies, zoals winkels en horeca, zorgt voor meer overlast en criminaliteit. Dit hoofdstuk gaat in op de belangrijkste resultaten per thema.

Algemene veiligheid

Het thema algemene veiligheid gaat over het overkoepelend veiligheidsbeeld. De Binnenstad scoort hierop ongunstig. Zo registreert de politie er beduidend meer misdrijven dan gemiddeld in de gemeente. Misdrijven betreffen relatief zware strafbare feiten, zoals diefstal, mishandeling of vernieling. Het aantal misdrijven in de Binnenstad ligt verhoudingsgewijs 2,6 keer hoger dan gemiddeld. Wel waren er in 2020 minder misdrijven in de Binnenstad. Door de coronapandemie waren er minder bezoekers in de Binnenstad. Dit kwam onder andere door de oproep om zoveel mogelijk thuis te blijven en de (tijdelijke) sluiting van bijvoorbeeld horecagelegenheden en publiek toegankelijke locaties zoals musea, theaters en bioscopen. De daling van het aantal misdrijven in de Binnenstad was dan ook groter dan in voorgaande jaren. In 2020 waren er 17 procent minder misdrijven in de Binnenstad dan in 2019. Gemiddeld in de gemeente nam het aantal misdrijven met 3 procent af.

Inwoners hebben een negatievere perceptie over het plaatsvinden van criminaliteit in hun buurt dan gemiddeld. Inwoners beoordelen de veiligheid van hun buurt met een 6,8.

Woonomgeving

De Binnenstad scoort ongunstig op het thema woonomgeving. Dit komt doordat het deelthema parkeren & verkeer zeer ongunstig scoort. De inwoners oordelen negatiever over de parkeer gelegenheid en verkeersveiligheid in hun buurt. Dit is te verklaren aan de hand van de verkeers- en parkeerdruk in de Binnenstad. Op sommige plekken in de Binnenstad zijn maatregelen genomen om de situatie te verbeteren. Zoals het plaatsen van beweegbare palen om hardrijden tegen te gaan. Bij het deelthema verloedering zien we dat er in de Binnenstad meer meldingen van vervuiling of illegale stort zijn, en dat het oordeel van inwoners over rommel op straat negatiever is dan gemiddeld. Desondanks scoort dit deelthema niet gunstig, niet ongunstig.

Sociale veiligheid

Het thema sociale veiligheid betreft overlast die kan voortkomen uit persoonlijke problemen, zoals psychische klachten of verslaving. De Binnenstad scoort hierop zeer ongunstig. Zo is het aandeel door de politie geregistreerde overlast door personen met verward gedrag, overlast door daklozen en alcohol-/drugsoverlast er zo'n vier keer zo hoog als gemiddeld in de gemeente. Ook ervaren inwoners hier beduidend meer overlast van dan gemiddeld in de gemeente. Er zijn in de Binnenstad enkele voorzieningen die (mogelijk) gepaard gaan met sociale overlast. Bijvoorbeeld 3 coffeeshops, een dak- en thuislozenopvang op de Hinthamerstraat en een dag- en nachtopvang voor drugsverslaafden op de Oranje Nassaulaan.

Geweld

Op het thema geweld scoort de Binnenstad ongunstig. De politie registreert in de Binnenstad beduidend meer misdrijven van bedreiging en mishandeling dan gemiddeld in de gemeente. Doorgaans vindt een relatief groot deel van de geweldsmisdrijven plaats in de Binnenstad. Dit heeft te maken met de concentratie van mensen, vooral op uitgaansavonden en evenementen, waarbij in veel gevallen alcohol en/of drugs in het spel is. De coronapandemie heeft veel invloed op het uitgaansleven en evenementen. Deze waren in 2020 sinds de coronapandemie (deels) gesloten. Ook zijn veel evenementen afgelast of aangepast. Dit is ook van invloed op het uitgaansgeweld. Zo daalde tussen 2019 en 2020 het aantal mishandelingen met 35% en het aantal openlijke geweldplegingen met 31%. Daarentegen waren er vorig jaar wel meer bedreigingen (+38%).

Vermogenscriminaliteit

Het thema vermogenscriminaliteit betreft woninginbraak, diefstallen uit / vanaf auto's en fietsendiefstal. Binnen dit thema zien we uiteenlopende resultaten. In de Binnenstad worden relatief de meeste fietsendiefstallen en auto-inbraken door de politie geregistreerd van alle wijken in de gemeente. Positief is dat er in 2020 minder auto-inbraken waren dan in 2019, waardoor het bijbehorende deelthema niet gunstig, niet ongunstig scoort. Inwoners geven minder dan gemiddeld aan dat auto-inbraken voorkomen in hun buurt. Het verschil met de ongunstige politiecijfers komt waarschijnlijk omdat naast inwoners ook bezoekers van de Binnenstad slachtoffer zijn van auto-inbraak. Als laatste zien we gunstige resultaten op het deelthema woninginbraak. Zowel de politiecijfers als de beleving van inwoners laten positieve resultaten zien.

Jeugd & veiligheid

Bij het thema jeugd & veiligheid valt de zeer ongunstige score voor overlast jeugd op. Relatief veel inwoners geven aan dat overlast van rondhangende jongeren voorkomt in hun buurt. Daarnaast registreert de politie er veel incidenten van jongerenoverlast. In 2020 was dit aantal hoger dan in afgelopen jaren, omdat er tijdens de coronapandemie meer jongerenoverlast is geregistreerd. Ook gemiddeld in de gemeente werd er afgelopen jaar meer jongerenoverlast geregistreerd. Als we zouden kijken naar de resultaten van 2019, dan zou het resultaat van het deelthema overlast jeugd ongunstig zijn geweest in plaats van zeer ongunstig.

Onveilig voelen

Op het thema onveilig voelen scoort de Binnenstad niet gunstig, niet ongunstig. In de Binnenstad voelt 26% van de inwoners zich *vaak* of *soms* onveilig in hun buurt. Dat is meer dan gemiddeld in de gemeente (20%). Het aandeel inwoners dat vermijdingsgedrag vertoont, is er redelijk gemiddeld. Denk bijvoorbeeld aan de deur 's avonds niet opendoen omdat men dat niet veilig vindt of omlopen/omrijden om onveilige plekken te vermijden.

3. Beleving wijkveiligheid

Naast het gebruik van al bestaande data, hebben we een korte wijkveiligheidsenquête uitgezet in de Binnenstad. Hiermee halen we aanvullende informatie op over de leefbaarheid en veiligheid van de wijk. Vindt men het prettig wonen in de Binnenstad? Voelt men zich veilig in de eigen buurt? Welke veiligheidsproblemen spelen er en hoe kunnen we deze samen oplossen?

De wijkveiligheidsenquête heeft uitgestaan van 15 oktober tot en met 5 december 2021. Via advertenties op sociale media werd de enquête onder inwoners van de Binnenstad onder de aandacht gebracht. Daarnaast is de wijkveiligheidsenquête verspreid via diverse sociale media kanalen die zich richten op de wijk, zoals van de wijkmanagers.

We willen echter niet alleen mensen bereiken die actief zijn op sociale media. Studenten van het Koning Willem 1 College hebben daarom op diverse plekken in de Binnenstad aandacht gevraagd voor het onderzoek. Zij zijn de wijk ingegaan en hebben flyers uitgedeeld met informatie over het onderzoek en/of hebben enquêtes afgenomen/uitgedeeld. Ook hebben zij in meerdere buurten/plekken in de wijk huis aan huis geflyerd om aandacht te vragen voor dit onderzoek.

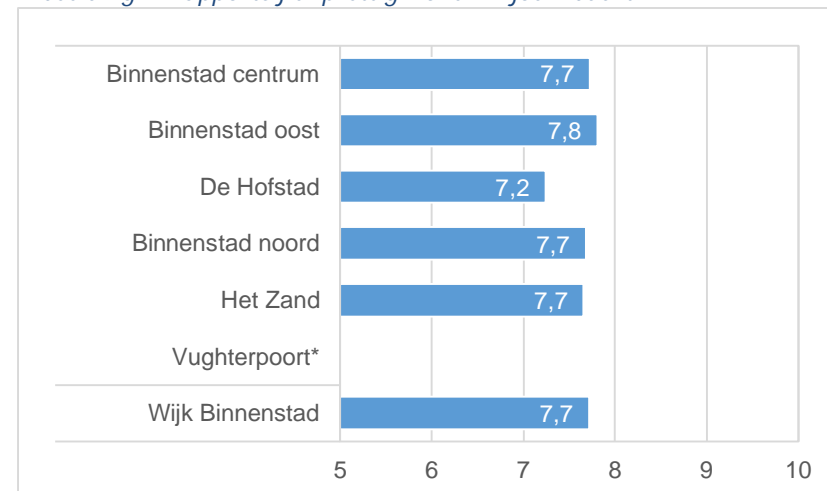
Deze werkwijze was erg succesvol. De wijkveiligheidsenquête is uiteindelijk door 1.069 inwoners uit de Binnenstad ingevuld. Dit komt neer op ongeveer 10% van de volwassen bevolking. Voor de meeste buurten hebben we voldoende respondenten om de resultaten op buurtniveau te presenteren. Voor de buurt Vugchterpoort is het aantal respondenten echter te laag om de resultaten afzonderlijk voor te kunnen presenteren.

Meer informatie over de opzet van het onderzoek staat in bijlage A.

Prettig wonen in Binnenstad

We hebben de respondenten allereerst gevraagd hoe prettig men het vindt wonen in de eigen buurt. Hiervoor geven de respondenten gemiddeld een rapportcijfer van 7,7. Twee derde van de respondenten geeft het prettig wonen in hun buurt het rapportcijfer 8 of hoger (65%). 7% geeft hun buurt een onvoldoende (5 of lager). In de Hofstad wordt het prettig wonen in de buurt iets lager beoordeeld (7,2) dan in de andere buurten in de Binnenstad.

Afbeelding 1: Rapportcijfer prettig wonen in jouw buurt

Bron: Wijkveiligheidsenquête Binnenstad 2021

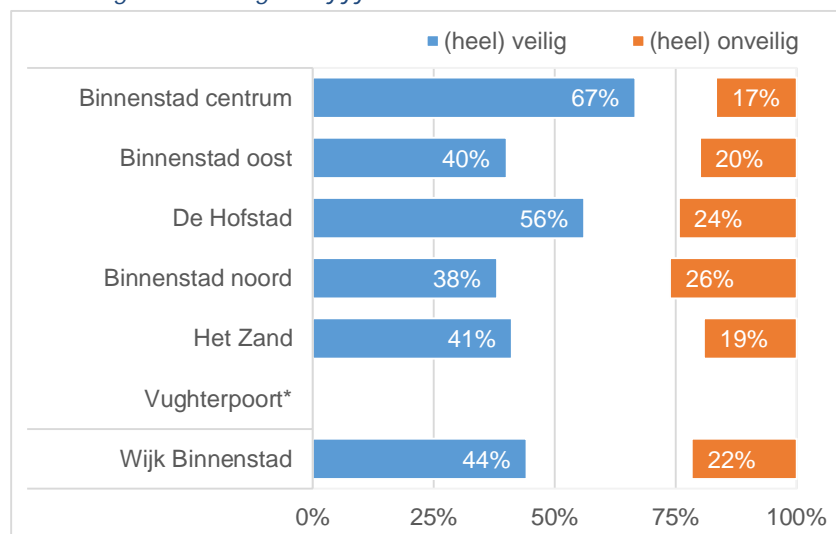
* te weinig respondenten

Veilig wonen in Binnenstad

Aan de respondenten is gevraagd hoe veilig zij de buurt vinden waarin zij wonen. Gemiddeld vindt 44% van de respondenten hun buurt (heel) veilig. Daarentegen vindt 22% van de respondenten hun buurt (heel) onveilig. Respondenten uit Binnenstad centrum zijn het meest positief over de veiligheid van hun buurt. Respondenten uit Binnenstad noord zijn hier het minst positief over.

Afbeelding 2: Hoe veilig vind jij jouw buurt?

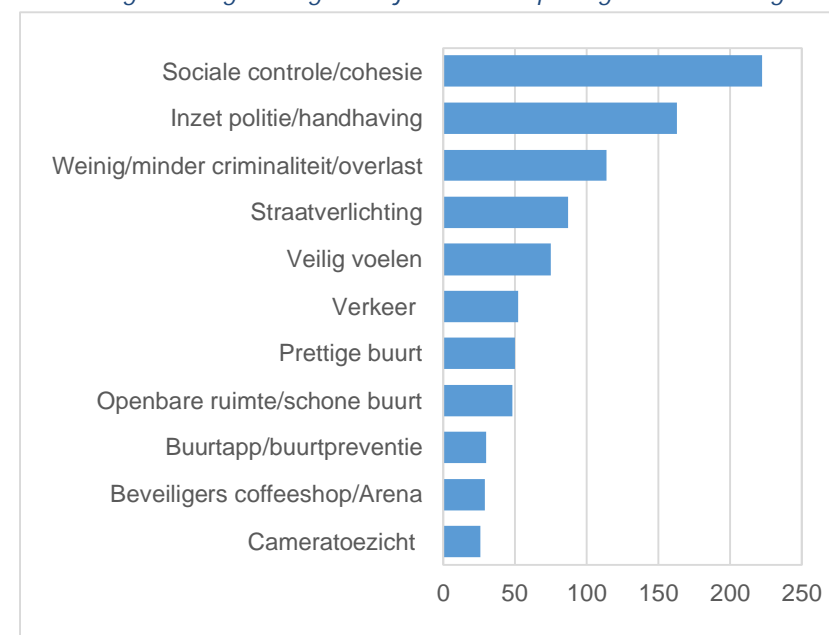
Bron: Wijkveiligheidsenquête Binnenstad 2021

* te weinig respondenten

Wat gaat er goed in de buurt op het gebied van veiligheid? Bijna 75% van de respondenten heeft hierbij één of meerdere zaken genoemd. In afbeelding 3 staan de onderwerpen die door minimaal 25 respondenten zijn genoemd.

De informele sociale controle en cohesie is veruit het meest genoemd door respondenten op de vraag wat er goed gaat in hun buurt op het gebied van veiligheid. Dit wordt als positief ervaren. Er is goed contact met burens, mensen letten op elkaar en houden een oogje in het zeil. De toezicht en handhaving door politie, stadstoezicht en boa's is het tweede meest genoemde antwoord. Er is veel toezicht in de Binnenstad en de politie is snel ter plaatse bij calamiteiten. Dat respondenten zelf weinig of minder (vergeleken met eerdere jaren) overlast en criminaliteit in hun buurt ervaren, is ook veel genoemd. Denk hierbij aan inbraken, jongerenoverlast en overlast van daklozen/drugsverslaafden.

Afbeelding 3: Wat gaat er goed in jouw buurt op het gebied van veiligheid?

Bron: Wijkveiligheidsenquête Binnenstad 2021

Andere respondenten zijn positief over de straatverlichting. Zij geven aan dat er goede verlichting is in de straten en steegjes. Daarnaast noemen respondenten dat zij zich in het algemeen veilig voelen in hun buurt. Bijvoorbeeld omdat er altijd wel mensen op straat zijn. Er zijn ook respondenten die tevredenheid zijn met de verkeersmaatregelen. Zij noemen bijvoorbeeld dat de verkeersveiligheid is verbeterd door autoluwe straten, drempels, beweegbare paaltjes, de maximumsnelheid aan te passen en eenrichtingsverkeer.

Een andere groep respondenten ervaart als positief dat het merendeel van de bewoners en bezoekers zich redelijk gedragen en dat de buurt en burens over het algemeen rustig en gezellig zijn. Verder noemen andere respondenten iets over het thema openbare ruimte. Dit betreft vooral het schoonhouden van de buurt. De openbare ruimte wordt goed schoon gehouden, graffiti wordt verwijderd en rommel opgeruimd. Verder wordt genoemd dat de straten overzichtelijk zijn.

Een ander punt dat genoemd is, is een buurtapp/buurtpreventie. Respondenten vinden het prettig dat buurtbewoners elkaar op de hoogte houden en onveilige zaken melden in een buurtapp. Andere respondenten zijn te spreken over de beveiliging van de coffeeshops en het winkelcentrum de Arena. Zo houden de beveiligers van coffeeshops de buurt mee in de gaten en maken zij regelmatig rondes door de buurt om op overlast te controleren. Ook zijn respondenten positief over het cameratoezicht op straat.

Ten slotte zijn er respondenten die aangeven dat zij geen specifiek voorbeeld kunnen noemen van wat er goed gaat in hun buurt op het gebied van veiligheid. Zij antwoorden bijvoorbeeld met “weet ik niet”, “alles gaat goed”, “geen bijzonderheden” of “weinig/niets gaat er goed”.

Veiligheidsproblemen

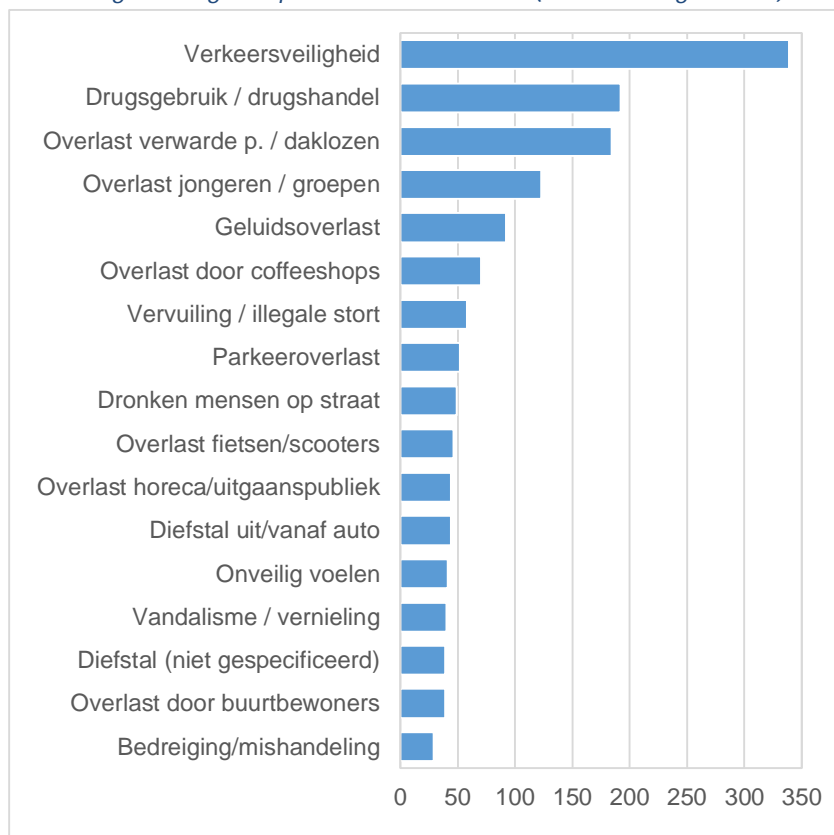
Aan de respondenten is gevraagd of er veiligheidsproblemen zijn in hun buurt die extra aandacht nodig hebben. Denk bijvoorbeeld aan auto- of woninginbraken of overlast van burens. 77% van de respondenten geeft aan dat er veiligheidsproblemen zijn in hun buurt. In afbeelding 4 staan de problemen die door minimaal 25 respondenten zijn genoemd. Hieronder bespreken we de belangrijkste resultaten.

Veruit het grootste deel van de opmerkingen heeft betrekking op de verkeersveiligheid. Van de respondenten die aangeven dat dit een probleem is, geeft ten minste 80% aan dat dit (ook) te maken heeft met (asociaal) verkeersgedrag, zoals te hard rijden en het negeren van eenrichtingswegen.

Naast verkeersveiligheid zijn er volgens respondenten ook andere veiligheidsproblemen in hun buurt. Hierbij wordt drugsgebruik/drugshandel vaak genoemd. Dit wordt regelmatig genoemd in combinatie met overlast door verwarde personen/daklozen/verslaafden, (asociaal) verkeersgedrag, zoals te hard rijden, overlast door rondhangende jongeren/groepen en rommel op straat/vervuiling. Onder drugsgebruik/drugshandel wordt niet de overlast van coffeeshops meegeteld. Dit wordt gepresenteerd als een aparte categorie. Een groep respondenten geeft aan hier overlast van te ervaren door het (verkeers)gedrag van bezoekers, zoals blowen op straat, te hard rijden, parkeeroverlast en doorverhandeling van softdrugs op straat aan minderjarigen.

Een ander veel genoemd probleem is overlast van verwarde personen, daklozen en verslaafden wat soms gepaard gaat met bedelen en straatovernachtingen, zoals in portieken van woningen. Dit wordt onder andere genoemd in combinatie met drugsgebruik/drugshandel, dronken mensen op straat en onveilig voelen.

Afbeelding 4: Veiligheidsproblemen in de buurt (aantal keer genoemd)

Bron: Wijkveiligheidsenquête Binnenstad 2021

Ook overlast van rondhangende groepen, met name groepen jongeren, op straat, of in auto's/parkeerplaatsen, wordt regelmatig genoemd als veiligheidsprobleem. Dit wordt veel genoemd in combinatie met drugsgebruik/drugshandel, vervuiling, geluidsoverlast en (asociaal) verkeersgedrag.

Een ander probleem dat veel wordt genoemd is geluidsoverlast. Hierbij gaan de opmerkingen voor een deel over verkeer, zoals te hard optrekken, scheurende auto's en ronkende motoren. Maar ook wordt geluidsoverlast genoemd afkomstig van 'personen', zoals van groepen jongeren op straat, verwarde personen en buurtbewoners. Ook wordt geluidsoverlast genoemd in combinatie met overlast van horeca en uitgaanspubliek.

Bij parkeeroverlast ervaren respondenten overlast door te weinig parkeerplaatsen en van verkeerd parkeren, zoals door bezoekers van coffeeshops. Daarnaast zijn er ook opmerkingen over ongewenst parkeren/in auto's hangen op parkeerplekken op privéparkeerterrein/vergunningzone en van parkeren van niet elektrische voertuigen op oplaadplekken.

Een groep respondenten uit met name Binnenstad centrum ervaart overlast van dronken mensen op straat en/of overlast van horeca/uitgaanspubliek. Hierbij wordt bijvoorbeeld geluidsoverlast ervaren. N.B. In de onderzoeksperiode was de horeca beperkt open (tot 20.00 uur tot 28 november en tot 17.00 uur vanaf 28 november). Omdat de horeca sinds de coronapandemie met veel maatregelen te maken heeft gehad, zal dit van invloed zijn op de huidige situatie en beleving van deze problematiek.

Een groep respondenten ervaart overlast van fietsen/scooters. Deze overlast is tweeledig. Ruim de helft van de opmerkingen gaat over het gedrag van de bestuurders, zoals opgevoerde scooters, te hard rijden, of rijden op het voetpad of door het winkelgebied. Daarnaast gaat bijna de helft van de opmerkingen over het stallen van fietsen en scooters, zoals dat er geen ruimte is voor het wegzetten van fietsen en het hinderlijk stallen van deelscooters en -fietsen.

Andere problemen worden in mindere mate ervaren, zoals diefstal uit/vanaf auto's en vandalisme / vernielingen, met name van auto's, scooters en fietsen, maar ook van parkeerschade door te smalle straten in de Binnenstad. Een groep respondenten geeft aan zich onveilig te voelen door veiligheidsproblemen, bijvoorbeeld als zij alleen en/of 's avonds over straat gaan. Enkele respondenten refereren aan de avondklokrellen. Deze hebben vanzelfsprekend veel indruk gemaakt op omwonenden.

Oplossingen

Aan de respondenten die een veiligheidsprobleem hebben genoemd, is gevraagd of zij een oplossing weten voor het probleem. In afbeelding 5 staan oplossingen die door minimaal 25 respondenten zijn genoemd.

De oplossing die verreweg het meest genoemd is, is meer toezicht en handhaving door politie, stadstoezicht en boa's. Bijvoorbeeld meer 's avonds, 's nachts en in de weekenden controleren, handhaven en bekeuren.

Daarnaast noemen veel respondenten 'grote' verkeersmaatregelen om de verkeersveiligheid te verbeteren. Dit zijn veelal snelheidsbeperkende maatregelen, zoals een 30km zone, wegversmallingen, meer/hogere drempels en zebapaden. Maar ook om maatregelen rond minder autoverkeer, zoals autoluwe gebieden/Binnenstad, eenrichtingsverkeer en toegangspoorten. Sommige respondenten noemen het verbeteren van de verkeerssituatie en verkeersveiligheid van kruispunten.

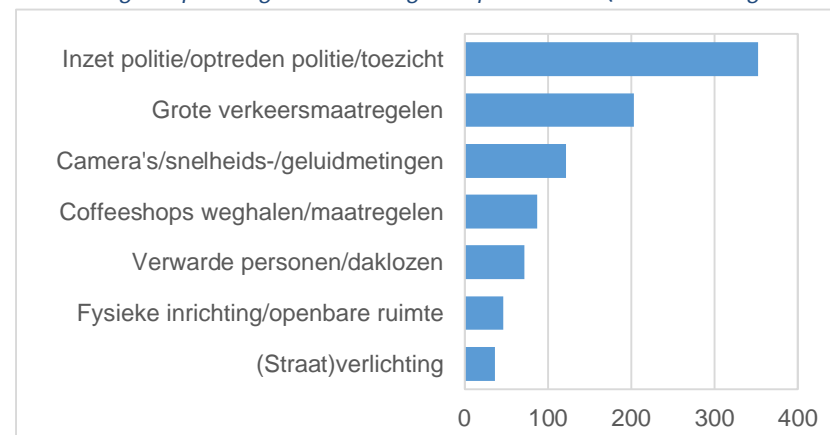
Andere respondenten willen dat er iets veranderd met betrekking tot de coffeeshops in de wijk, zoals coffeeshops sluiten of verplaatsen naar buiten het centrum en buiten woonwijken. Daarnaast wil een aantal respondenten dat beveiligers van de coffeeshops weer regelmatig rondes door de buurt lopen om op overlast te controleren.

Een andere groep respondenten noemt iets over het thema verwarde personen, daklozen en verslaafden. Bijvoorbeeld dat de zorg en hulp voor deze personen moet verbeteren, opvanglocaties verplaatst moeten worden naar buiten het centrum en buiten woonwijken en strengere handhaving bij overlast en samenscholing verbieden.

Meer cameratoezicht, flitspalen en meer geluidsmetingen zijn ook genoemd als mogelijke oplossing. Het plaatsen van camera's wordt genoemd in verband met de verkeersveiligheid, maar bijvoorbeeld ook in de aanpak van drugscriminaliteit, overlast van verwarde personen en daklozen en diefstal. Specifiek worden camera's op parkeerplaatsen, bij kruispunten en bij appartementencomplexen genoemd.

Andere ideeën om de veiligheid te vergroten gaan over de openbare ruimte. Denk aan meer groen, bomen/struiken/heggen snoeien voor beter zicht, meer prullenbakken, bredere stoepen, bankjes/stoeltjes op hangplekken weghalen en het schoonhouden van de buurt. Ten slotte noemen respondenten meer/betere straatverlichting en ledverlichting, zoals in steegjes, op parkeerplaatsen en andere hangplekken.

Afbeelding 5: Oplossingen voor veiligheidsproblemen (aantal keer genoemd)

Bron: Wijkveiligheidsenquête Binnenstad 2021

Aan de respondenten is tevens gevraagd of ze zelf ook een bijdrage kunnen leveren aan de oplossing van het veiligheidsprobleem (zie afbeelding 6). Zo'n 25% van de respondenten ziet hierbij ook een taak voor zichzelf weggelegd.

Zelf opletten en melden bij instanties wordt door respondenten het meest genoemd. Bijvoorbeeld (verdachte) situaties en overlast melden aan de politie, gemeente, stadstoezicht, woningcorporatie of huurdersvereniging. Gevolgd door het aanspreken van andere mensen op hun gedrag, zoals jongeren en foutparkeerders. En met mensen in gesprek te blijven, zoals met burens en horeca.

Daarnaast is er een vrij grote groep respondenten die zelf preventieve veiligheidsmaatregelen treft. Bijvoorbeeld camera's plaatsen, een videodeurbel installeren, deuren van appartementencomplex goed sluiten, een rolluik plaatsen, extra buitenverlichting aanleggen, de fiets binnen zetten en 30km stickers plaatsen.

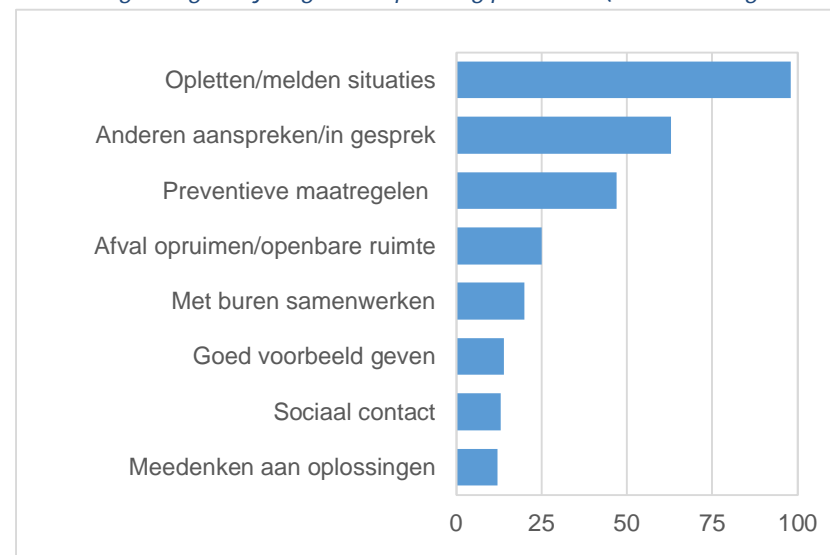
Een kleiner deel van de respondenten noemt andere zaken. Zo zetten sommige respondenten zich actief in voor het beheer van de openbare ruimte. Zij ruimen zwerfafval op of melden dit in de BuitenBeter app, houden de galerij schoon of willen mee helpen met het vergroenen van de openbare ruimte. Er is ook een groep respondenten die met burens samenwerken om hun buurt veilig te houden, zoals door een buurtapp te gebruiken of in de buurt rond te lopen en (willen) deelnemen aan een buurtpreventieteam.

Andere respondenten noemen dat zij zelf het goede voorbeeld geven en zich bewust aan de regels houden. Bijvoorbeeld door zelf rustig te rijden in de wijk, vaker de fiets te pakken en de auto te laten staan en hun huis goed te isoleren. Een aantal respondenten noemt als eigen bijdrage iets rond sociaal contact, zoals met buurtbewoners proberen vriendelijk contact te blijven houden.

Ten slotte zijn er respondenten die aangeven lid te zijn van een bewonersvereniging en zo meedenken over oplossingen, zelf ideeën te hebben om de situatie te verbeteren of mee zouden willen denken over passende oplossingen.

Er zijn echter veel respondenten die aangeven zelf geen bijdrage te kunnen leveren. Zij vinden dit een taak van de politie en gemeente, durven anderen niet (meer) aan te spreken op hun gedrag of hebben het gevoel dat melden geen nut heeft (bijvoorbeeld door negatieve ervaringen in het verleden).

Afbeelding 6: Eigen bijdrage aan oplossing probleem (aantal keer genoemd)

Bron: Wijkveiligheidsenquête Binnenstad 2021

4. Veilig ondernemen

Veilig ondernemen is belangrijk voor onze gemeente. Ondernemen kan gepaard gaan met bepaalde vormen van onveiligheid. Hierbij kan het gaan om onveiligheidsgevoelens van bijvoorbeeld winkelend publiek en horecabezoekers, maar ook van ondernemers en hun personeel. Daarnaast gaat het om het concreet plaatsvinden van delicten zoals zakkenrollen, winkeldiefstal en bedrijfsinbraken. Om te kijken hoe het voorstaat met het veilig ondernemen in de Binnenstad, hebben we een vragenlijst uitgezet onder ondernemers in dit gebied.

De vragenlijst veilig ondernemen is op diverse manieren verspreid. Per mail is er een verzoek gestuurd naar contactpersonen van ondernemersverenigingen, zoals van Hartje 's-Hertogenbosch en KHN afdeling 's-Hertogenbosch. Daarnaast hebben studenten van het Koning Willem 1 College aandacht gevraagd voor het onderzoek bij ondernemers op verschillende locaties in de Binnenstad. Zij zijn de wijk ingegaan en hebben informatie uitgedeeld over het onderzoek en/of hebben enquêtes afgenomen/uitgedeeld.

De vragenlijst veilig ondernemen is door 66 ondernemers uit de Binnenstad ingevuld. Het grootste deel van de ondernemers is gevestigd in het centrum van de Binnenstad. De vragenlijst is voornamelijk ingevuld door ondernemers van winkels (38) en horecagelegenheden (15), zoals café, discotheek/nachtzaak, restaurant, hotel of casino. De respons is te klein om per type onderneming te presenteren. Indien van toepassing wordt wel in de tekst aangegeven of iets meer wordt aangegeven door ondernemers van winkels of horeca. Meer informatie over de respondenten en opzet van het onderzoek staat in bijlage A.

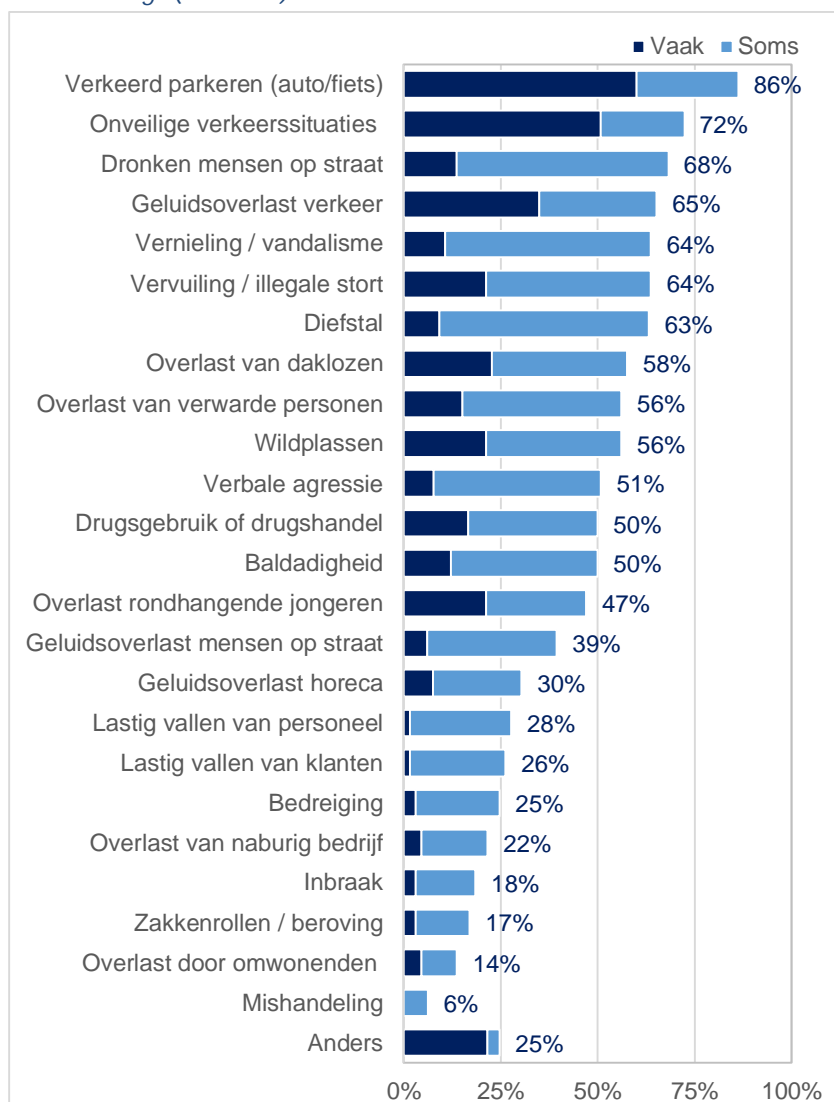
Overlast en criminaliteit

Aan de respondenten zijn een aantal vormen van overlast en criminaliteit voorgelegd met de vraag: 'Hoe vaak komt dit volgens u voor in (de buurt van) uw onderneming? In afbeelding 7 staan de genoemde vormen van overlast en criminaliteit gepresenteerd, gesorteerd op wat ondernemers het meest (vaak of soms) ervaren.

Wat relatief veel ondernemers wordt ervaren zijn situaties rondom verkeer, zoals fout of verkeerd geparkeerde auto's en fietsen, onveilige verkeerssituaties en geluidsoverlast van verkeer. Andere zaken die volgens ten minste de helft van de ondernemers soms of vaak voorkomt in (de buurt van) de onderneming zijn dronken mensen op straat, vernieling/vandalisme, vervuiling/illegale stort, diefstal, overlast van daklozen en verwarde personen, wildplassen, verbale agressie, drugsgebruik/drugshandel en baldadigheid.

Als we inzoomen op type onderneming (winkel of horeca), dan zien we verschillen in antwoorden. Over het algemeen ervaren ondernemers van horecagelegenheden meer overlast en criminaliteit dan ondernemers van winkels. Als we kijken naar type overlast en criminaliteit, dan ervaren meer ondernemers van een horecagelegenheid (vaak of soms) de volgende zaken: vernieling/vandalisme, overlast van rondhangende jongeren, baldadigheid, wildplassen, drugsgebruik/drugshandel, personeel en klanten die worden lastig gevallen, verbale agressie, bedreiging, mishandeling en inbraak. Ondernemers van winkels ervaren daarentegen vaker (vaak of soms) diefstal en zakkenrollen/beroving.

Afbeelding 7: Hoe vaak komt onderstaande voor in (de buurt van) uw onderneming? (n=65/66)

Bron: Vragenlijst Veilig Ondernemen Binnenstad 2021

Er zijn ook ondernemers die aangeven andere vormen van overlast/criminaliteit te ervaren. Hierbij is (deels) overlap met de onderwerpen die al genoemd worden. Antwoorden hierbij gaan voornamelijk over (langdurig) parkeren, het (overal) parkeren van fietsen/scooters, het gedrag van fietsers/scooterrijders (op de stoep/in het winkelgebied) en het schoonmaken van de openbare ruimte.

Aan de ondernemers is gevraagd op welke dagen en tijdstippen de overlast en criminaliteit met name plaatsvinden. Hierbij zien we verschillen in antwoorden tussen winkeliers en horecaondernemers. Winkeliers ervaren de overlast met name in de middag en horecaondernemers 's avonds / 's nachts, en dan met name in het weekend. In onderstaande afbeelding wordt met kleuren aangegeven op welke momenten ondernemers meer overlast en criminaliteit ervaren (hoe donkerder de kleur, hoe meer ondernemers overlast/criminaliteit ervaren).

Afbeelding 8: Op welke dagen/tijdstippen vindt de overlast/criminaliteit met name plaats?

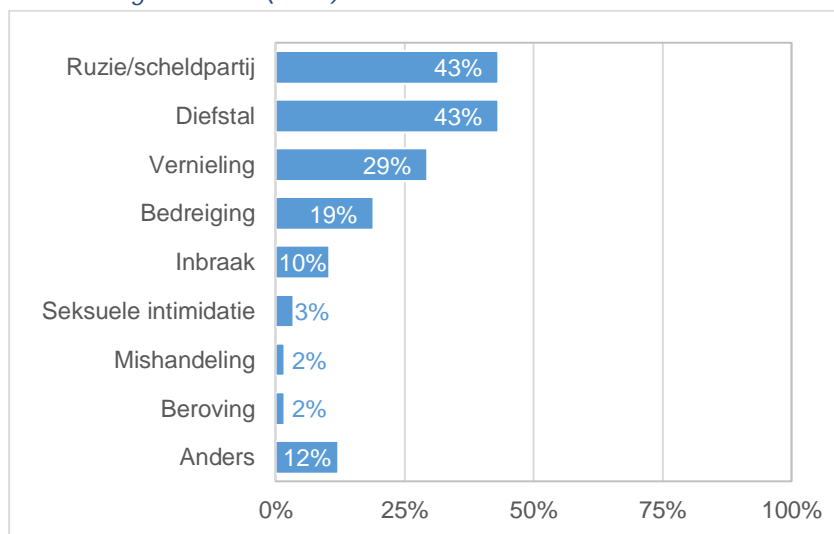
	Horeca (n=15)				Winkels (n=34)			
	8-12 u	12-18 u	18-24 u	24-8 u	8-12 u	12-18 u	18-24 u	24-8 u
Maandag								
Dinsdag								
Woensdag								
Donderdag								
Vrijdag								
Zaterdag								
Zondag								

Bron: Vragenlijst Veilig Ondernemen Binnenstad 2021

Slachtofferschap

79% van de ondernemers geeft aan dat (zijzelf of een collega) in het afgelopen jaar slachtoffer zijn geworden van een delict. 43% krijgt zelfs te maken met twee of meer vormen van criminaliteit. In afbeelding 9 staat per delict gepresenteerd welk deel van de ondernemers hier in het afgelopen jaar slachtoffer van is geworden. Het aandeel slachtoffers is het grootst voor ruzie/scheldpartij, diefstal en vernieling. Horeca-ondernemers zijn vaker slachtoffer van inbraak, vernieling, ruzie/scheldpartij, bedreiging, mishandeling en seksuele intimidatie. Winkeliers zijn daarentegen vaker slachtoffer van diefstal.

Afbeelding 9: Van welke zaken is uw onderneming het afgelopen jaar slachtoffer geworden? (n=58)

Bron: Vragenlijst Veilig Ondernemen Binnenstad 2021

Veiligheidsproblemen

Aan de respondenten is gevraagd wat voor hun bedrijf het grootste probleem is op het gebied van veiligheid. De antwoorden hierbij zijn divers. De volgende onderwerpen door 5 tot 10 respondenten genoemd:

- Diefstal en inbraak
- Parkeren en verkeer
- Overlast fietsen/scooters (parkeren & gedrag)
- Verbale en fysieke agressie
- Sociale overlast (alcohol/drugs/verwarde personen/daklozen)

Deze problemen vinden op uiteenlopende locaties plaats. Ondernemers ervaren deze problemen onder andere in/voor de eigen zaak. De genoemde locaties zijn verder te uiteenlopend om bijvoorbeeld straatnamen te kunnen noemen.

Oplossingen

Aan de respondenten is gevraagd of zij een oplossing weten voor het probleem dat zij voor hun bedrijf ervaren op het gebied van veiligheid. En of zijzelf een bijdrage kunnen leveren aan de oplossing van het probleem. De meest genoemde oplossing is meer toezicht door politie, stadstoezicht, boa's en/of camera's. De overige genoemde antwoorden zijn divers. De volgende oplossingen zijn door enkele respondenten genoemd:

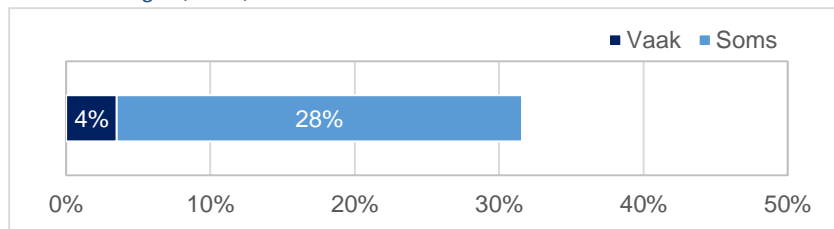
- Maatregelen rondom parkeren en verkeer, zoals aanpassingen in parkeermogelijkheden, het invoeren van selectief toegangssysteem en wijzigingen in routes voor groot verkeer (vrachtwagens, bussen)
- Maatregelen rondom fietsen/scooters, zoals meer parkeermogelijkheden creëren en een rijverbod in het winkelgebied.
- Eigen (extra) beveiliging van de onderneming
- Openbare ruimte (meer/betere verlichting, schoonhouden)

Veilig voelen

Aan de respondenten is gevraagd hoe vaak men zich onveilig voelt in (de buurt van) hun onderneming. 4% voelt zich er *vaak* onveilig en 28% voelt zich hier *soms* onveilig. De overige respondenten geven aan dat dit gelijk is gebleven, weten het niet of hebben geen mening.

Afbeelding 10: Hoe vaak voelt u zich onveilig in (de buurt van) uw onderneming? (n=57)

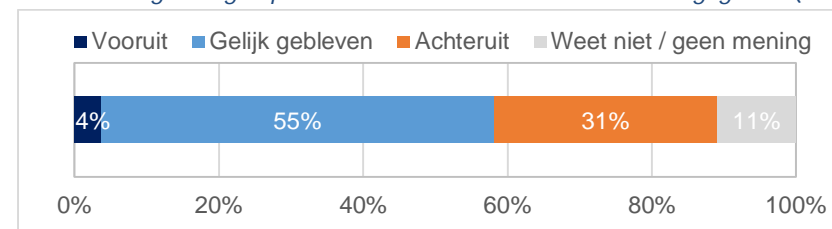
Bron: Vragenlijst Veilig Ondernemen Binnenstad 2021

Aan de ondernemers die zich vaak of soms onveilig voelen is gevraagd naar de reden hiervan. Waarom de respondenten zich onveilig voelen in (de buurt van) hun onderneming heeft verschillende oorzaken. De belangrijkste redenen zijn:

- Sociale veiligheid; onveilig voelen in de buurt van daklozen, verwarde personen, mensen onder invloed van alcohol/drugs, groepen jongeren en verdacht uitziende personen.
- Tijdstip; onveilig voelen bij openen/sluiten onderneming, als men ('s avonds) alleen in de onderneming is of als men in het donker terug naar huis gaat.
- Verbale agressie, zoals scheldpartijen (wanneer je iemand aanspreekt).

Wat betreft de ontwikkeling van de veiligheid in (de directe omgeving van) de onderneming is het aandeel respondenten dat denkt dat de veiligheid in de afgelopen 6 maanden is afgenomen groter dan het aandeel dat denkt dat dit is toegenomen (31% tegen 4%). Ruim de helft van de respondenten denkt dat de veiligheid gelijk is gebleven.

Afbeelding 11: Vindt u dat de veiligheid in (de directe omgeving van) uw onderneming de afgelopen 6 maanden vooruit of achteruit is gegaan? (n=55)

Bron: Vragenlijst Veilig Ondernemen Binnenstad 2021

Er is ook een samenvattende vraag gesteld: 'Alles bij elkaar genomen, welk rapportcijfer geeft u voor de veiligheid in uw bedrijf en welk cijfer voor de veiligheid in de omgeving van uw bedrijf'. Respondenten geven alles bij elkaar genomen gemiddeld een 7,8 voor de veiligheid in hun bedrijf. De veiligheid in de directe omgeving van het bedrijf wordt minder goed beoordeeld, met een gemiddeld rapportcijfer van 6,4. Winkeliers geven gemiddeld een hoger rapportcijfer voor de veiligheid in de directe omgeving van hun bedrijf dan horecaondernemers.

5. Veiligheidsthema's

In dit hoofdstuk bespreken we de belangrijkste veiligheidsthema's voor de Binnenstad. De thema's hebben we bepaald aan de hand van de profieltaarten, de wijkveiligheidsenquête, vragenlijst veilig ondernemen, gesprekken met inwoners en met mensen die beroepsmatig in de wijk actief zijn. Voor de Binnenstad zijn dit de veiligheidsthema's verkeersveiligheid, sociale overlast, jongerenoverlast en voertuigcriminaliteit.

Verkeersveiligheid

Verkeersveiligheid is een belangrijk maatschappelijk thema. We willen dat alle weggebruikers veilig aan het verkeer kunnen deelnemen. In de wijkveiligheidsenquête wordt verkeer relatief vaak genoemd als veiligheidsprobleem.

Aan de respondenten is gevraagd of er veiligheidsproblemen in hun buurt zijn die met voorrang moeten worden aangepakt. Veruit het grootste deel van de opmerkingen heeft betrekking op de verkeersveiligheid. Van de respondenten die aangeven dat dit een probleem is, geeft ten minste 80% aan dat dit (ook) te maken heeft met (asociaal) verkeersgedrag, zoals te hard rijden en het negeren van eenrichtingswegen.

Locaties die hierbij regelmatig worden genoemd zijn:

- Hinthamerstraat
- Zuid Willemsvaart
- Sint Josephstraat
- Westwal
- Vughterstraat
- Visstraat
- Sint Janssingel
- Orthenstraat

Respondenten hebben ideeën om de verkeersveiligheid te verbeteren. Veel respondenten stellen hierbij 'grote' verkeersmaatregelen voor. Dit zijn veelal snelheidsbeperkende maatregelen, zoals een 30km zone, wegversmallingen, meer/hogere drempels en zebrapaden. Maar ook om maatregelen rond minder autoverkeer, zoals autoluwe gebieden/Binnenstad, eenrichtingsverkeer en toegangspoorten. Sommige respondenten noemen het verbeteren van de verkeerssituatie en verkeersveiligheid van kruispunten.

Daarnaast geven veel respondenten aan dat er meer inzet/optreden door politie en stadstoezicht nodig is. Evenals het plaatsen van camera's en flitspalen.

Maar hoe verhouden deze resultaten zich tot elders in de gemeente? In de profieltaart in hoofdstuk 2 zagen we dat het deelthema parkeren & verkeer een ongunstige score heeft. Van alle wijken zijn inwoners van de Binnenstad het minst tevreden over de verkeersveiligheid in hun buurt. Behalve in Vughterpoort zijn inwoners van alle buurten in de Binnenstad minder dan gemiddeld tevreden over de verkeersveiligheid in hun buurt.

We beschikken ook over gegevens van verkeersongevallen geregistreerd door de politie. Echter, niet alle verkeersongevallen zijn bekend bij de politie. Als er sprake is van alleen (lichte) materiële schade, kunnen de betrokkenen het ongeval zelf afhandelen. De politie wordt bijvoorbeeld ingeschakeld wanneer er iemand gewond is geraakt, er een gevaarlijke situatie is ontstaan na het verkeersongeval of als emoties hoog oplopen. We nemen deze cijfers hier wel op, omdat ze een indicatie geven van de problematiek.

Het aantal verkeersongevallen in de Binnenstad was in 2020 vergelijkbaar met gemiddeld. In 2020 registreerde de politie 4,5 verkeersongevallen per 1.000 inwoners in de Binnenstad. Gemiddeld in de gemeente registreerde de politie 4,2 verkeersongevallen per 1.000 inwoners. Hierbij kan het gaan om ongevallen die plaatsvinden op gemeentelijke wegen, als op provinciale en rijkswegen.

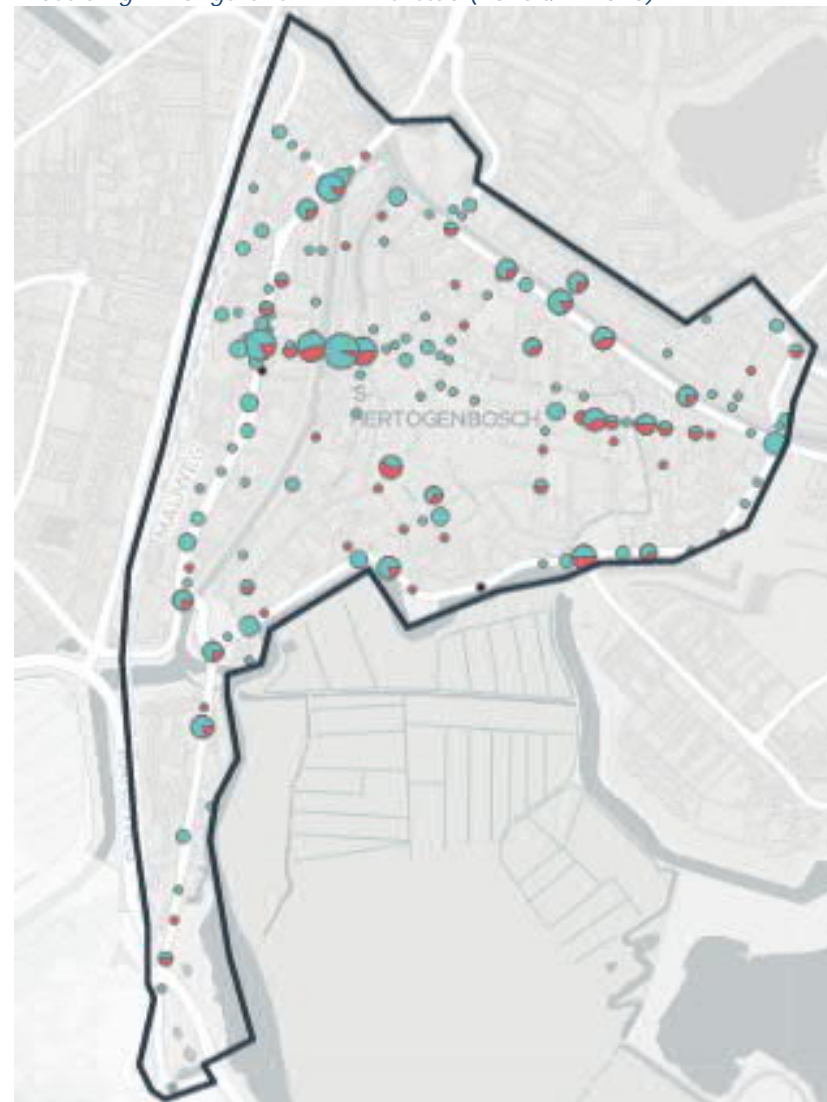
Wel is er in de Binnenstad bijna twee keer zo vaak sprake van het verlaten plaats na ongeval dan gemiddeld in de gemeente. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om parkeerschade waarbij geen gegevens door de veroorzaker zijn achtergelaten. Deze cijfers zijn niet meegerekend in de cijfers over de verkeersongevallen hierboven.

Waar vinden de ongevallen in de Binnenstad plaats? Via gegevens uit STAR (Smart Traffic Accident Reporting) brengen we voor ongevallen waarvan de exacte locatie bekend is in kaart waar deze hebben plaatsgevonden. Afbeelding 12 laat deze locaties zien. Het gaat over ongevallen die in de periode 2016 tot en met 2020 hebben plaatsgevonden op gemeentelijke wegen (excl. provinciale en rijkswegen).

Op de volgende locaties zijn in de periode 2016 t/m 2020 tussen de 5 en 15 ongevallen geregistreerd. Het gaat daarbij om de volgende kruispunten of wegvlakken:

- Buitenhaven-Sint Janssingel-Visstraat
- Koninginnelaan-Oranje Nassaulaan-Stationplein
- Havensingel-Stationssingel-van der Does de Willeboissingel
(hier heeft in 2019 een reconstructie plaatsgevonden)
- Brede Haven- De Gruyterpassage- Kruisstraat
- Boschdijkstraat-Brugplein-Brugstraat
- Kardinaal van Rossumplein-Kasternebrug
- Hekellaan-Oude Dieze-Pettelaarseweg

Afbeelding 12: Ongevallen in Binnenstad (2016 t/m 2020)

Bron: STAR

Sociale veiligheid

Het thema sociale veiligheid betreft overlast die kan voortkomen uit persoonlijke problemen, zoals psychische klachten of verslaving. In hoofdstuk 2 zagen we dat de Binnenstad zeer ongunstig scoort op de deelthema's verwarde personen, daklozen en alcohol & drugs. Op deze deelthema's zien we ongunstige resultaten voor zowel de politiecijfers als bij de beleving van inwoners. In deze paragraaf behandelen we enkele vormen van sociale overlast.

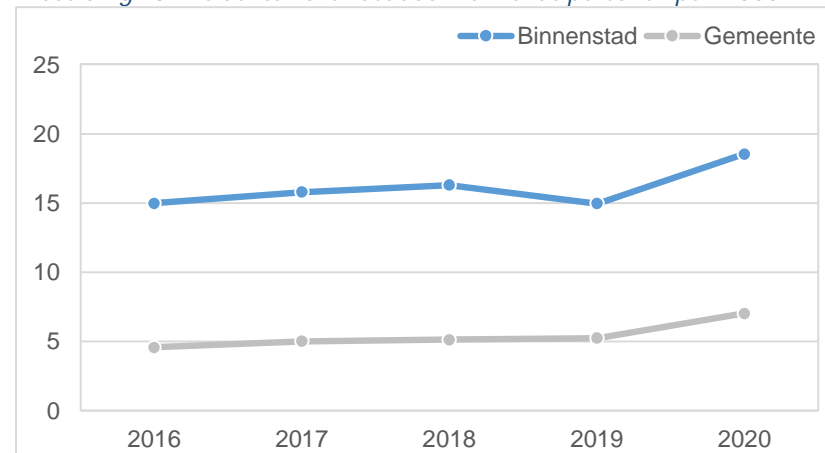
Overlast door verwarde personen

Het aantal incidenten van overlast door personen met verward gedrag is tussen 2019 en 2020 gestegen. Zowel gemiddeld in de gemeente (+35%) als in de Binnenstad (+25%) (zie afbeelding 13). Het aantal overlastincidenten is van alle wijken het hoogst in de Binnenstad. Hierbij vinden naar verhouding de meeste incidenten plaats in het Zand, Binnenstad oost en Binnenstad centrum (zie afbeelding 14).

Als we naar de ontwikkelingen in 2021 kijken, blijft het aantal incidenten van overlast door verwarde personen relatief hoog in de Binnenstad. In de periode januari t/m september 2021 waren ongeveer evenveel overlastincidenten van verwarde personen als in dezelfde maanden in 2020.

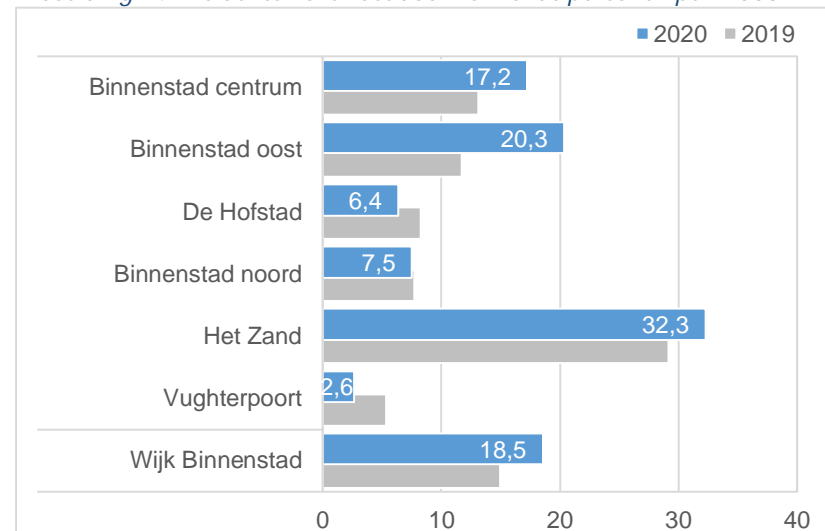
In 2020 waren er veel meldingen over personen met verward gedrag in de Binnenstad, meer specifiek in het gebied tussen het station en de Wilhelminabrug. Om de overlast aan te pakken wordt samen met omwonenden en maatschappelijke partners een pakket aan beheersmaatregelen ontwikkeld. De maatregelen richten zich onder meer op zorg, handhaving, zingeving en de inrichting van de openbare ruimte.

Afbeelding 13: Incidenten overlast door verwarde personen per 1.000 inw.

Bron: Politie

Afbeelding 14: Incidenten overlast door verwarde personen per 1.000 inw.

Bron: Politie

Overlast door daklozen

Ook het aantal incidenten van overlast door daklozen is tussen 2019 en 2020 gestegen. Zowel gemiddeld in de gemeente (+58%) als in de Binnenstad (+88%) (zie afbeelding 15). Het aantal overlastincidenten is van alle wijken veruit het hoogst in de Binnenstad. Hierbij vinden naar verhouding de meeste incidenten plaats in het Zand en Binnenstad centrum (zie afbeelding 16).

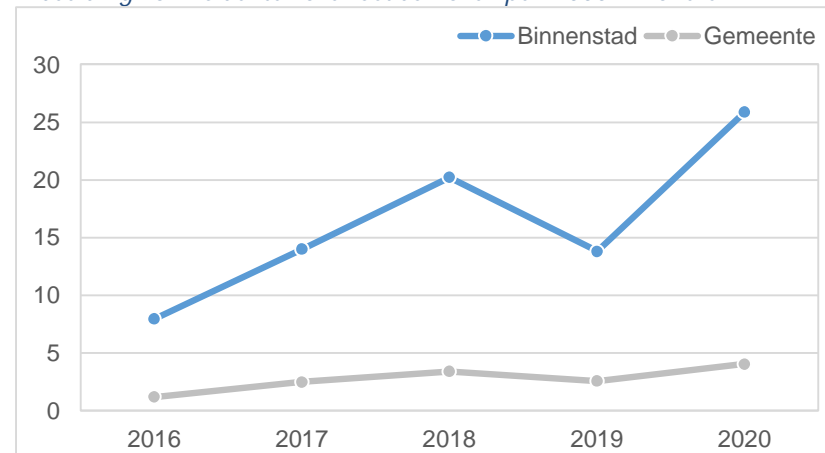
Als we naar de ontwikkelingen in 2021 kijken, blijft het aantal incidenten van overlast daklozen relatief hoog in de Binnenstad. In de periode januari t/m september 2021 waren ongeveer evenveel overlastincidenten van daklozen als in dezelfde maanden in 2020.

Dat in de Binnenstad de meeste overlast plaatsvindt is volgens professionals logisch. In de Binnenstad zit dak- en thuislozenopvang het Inloopschip en de dag- en nachtopvang voor drugsverslaafden van Novadic-Kentron. Sinds 2017 is er in en rondom het Inloopschip extra beveiliging ingezet om de overlast in de omgeving terug te dringen.

Ervaren overlast verwarde personen/daklozen/verslaafden

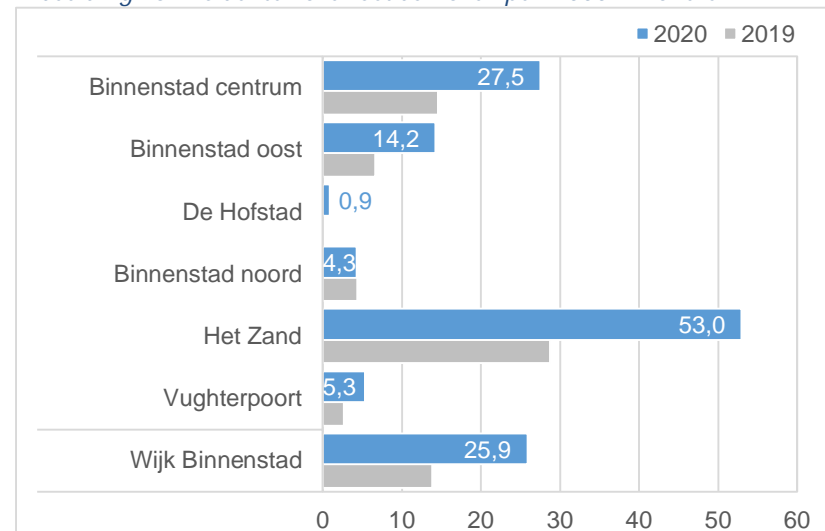
Uit de profieltaart in hoofdstuk 2 bleek dat inwoners in de Binnenstad beduidend meer overlast van verwarde personen en daklozen ervaren dan gemiddeld in de gemeente. Ook in de wijkveiligheidsenquête in hoofdstuk 3 wordt overlast van verwarde personen, daklozen en verslaafden regelmatig genoemd. Deze overlast gaat soms gepaard met bedelen en straatovernachtingen, zoals in portieken van woningen. Dit wordt onder andere genoemd in combinatie met drugsgebruik/ drugshandel, dronken mensen op straat en onveilig voelen. Locaties die hierbij genoemd worden zijn de Wilhelminabrug, Visstraat (o.a. Jumbo), Sint Janssingel (o.a. dakpark bolwerk Sint Jan), Westwal, Arena, Station(sweg), Hinthamerstraat en Boschveldweg.

Afbeelding 15: Incidenten overlast daklozen per 1.000 inwoners

Bron: Politie

Afbeelding 16: Incidenten overlast daklozen per 1.000 inwoners

Bron: Politie

Dag- en nachtopvang

Het is de bedoeling dat de dak- en thuislozenopvang aan de Hinthamerstraat wordt samengevoegd met de dag- en nachtopvang voor drugsverslaafden aan de Oranje Nassaulaan. De omwonenden maken zich zorgen over de gevolgen die de samenvoeging heeft voor de leefbaarheid en veiligheid in de buurt. Om het proces zo goed mogelijk te laten verlopen is er een beheergroep ingesteld. In de beheergroep zitten onder andere vertegenwoordigers van de gemeente, politie, stadstoezicht en zorginstellingen, maar ook direct omwonenden. Het doel van de beheergroep is het leveren van een bijdrage aan het voorkomen, bestrijden en beheersbaar houden van overlast. De beheergroep heeft een beheergebied vastgesteld en een beheerplan opgesteld, waarin afspraken worden opgenomen over bijv. het garanderen van de veiligheid en leefbaarheid in de wijk, de communicatie tussen instanties onderling en de communicatie met bewoners.

Daarnaast vindt de beheergroep het belangrijk om te monitoren of de samenvoeging van de dag- en nachtopvang effecten heeft op de (beleving van) de leefbaarheid en veiligheid. Onlangs is er onderzoek gedaan naar de leefbaarheid en veiligheid in de omgeving van de opvangvoorziening¹. In dit onderzoek geeft 70% van de respondenten aan dat hun buurt het afgelopen jaar is verslechterd. 58% van de respondenten denkt dat hun buurt de komende jaren (verder) zal verslechteren. Daarentegen denkt 24% dat de buurt zal verbeteren. Meer dan de helft van de respondenten geeft aan dat zij de meeste overlast ervaren van zwervers/daklozen en van rondhangen van verslaafden op straat. Dit wordt veelal ervaren op de Wilhelminabrug, voor de Jumbo (Visstraat) en Stationsplein. Acht op de tien respondenten geven aan wel eens overlast van (cliënten van) de dag- en nachtopvang aan de Oranje Nassaulaan te ervaren (82%). Bijna zeven op de tien respondenten weten dat begin 2022 de dag- en

¹ Monitor leefbaarheid & veiligheid, omgeving dag- en nachtopvang Oranje Nassaulaan en Wilhelminabrug, 2021, Dimensus beleidsonderzoek

nachtopvang aan de Oranje Nassaulaan wordt samengevoegd met het Inloopschip (69%). Respondenten zijn over het algemeen beduidend vaker negatief (56%) dan positief (11%) over de samenvoeging. De overige respondenten (33%) weten het niet.

Na één jaar wordt het onderzoek herhaald, waarna de eerste resultaten na samenvoeging zichtbaar worden. Nog een jaar later wordt het onderzoek nog een keer gehaald.

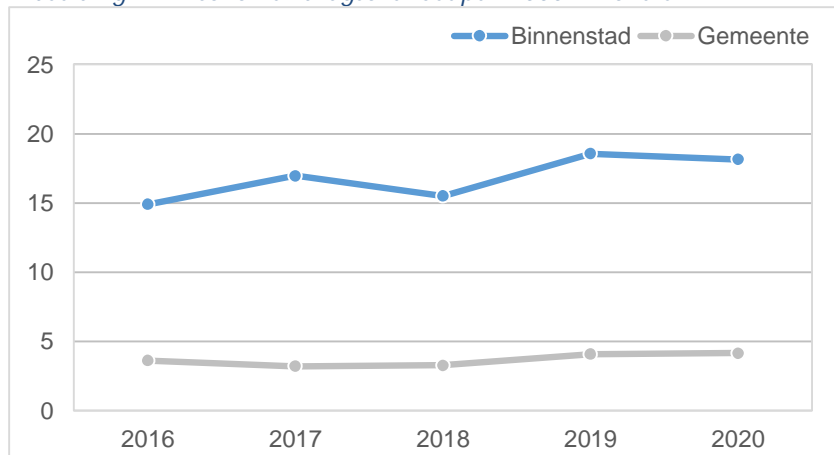
Alcohol- en drugsoverlast

In de Binnenstad vindt ruim vier keer zoveel alcohol- en drugsoverlast plaats dan gemiddeld in de gemeente. Het aantal incidenten van alcohol- en drugsoverlast is tussen 2019 en 2020 niet noemenswaardig veranderd (zie afbeelding 17). De (gedeeltelijke) sluiting van horecagelegenheden en het afgelasten van veel evenementen sinds maart 2020 heeft dus geen (grote) invloed gehad op het aantal incidenten van alcohol- en drugsoverlast. In de Binnenstad worden de meeste incidenten van alcohol- en drugsoverlast geregistreerd in het Zand.

Als we naar de ontwikkelingen in 2021 kijken, dan zien we een gunstige ontwikkeling. In de periode januari t/m september 2021 waren er ongeveer twintig procent minder incidenten van alcohol- en drugsoverlast dan in dezelfde maanden in 2020.

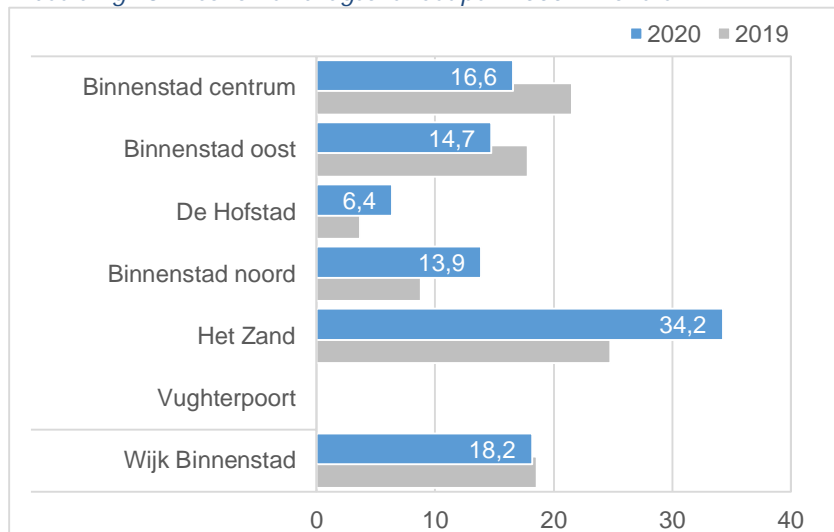
Het college heeft in de afgelopen jaren enkele plekken in de gemeente aangewezen waar een alcoholverbod geldt. Alcoholgebruik is op deze locaties niet toegestaan. Met een verbod om in het openbaar alcohol te drinken wil de gemeente een einde maken aan 'grote overlast voor bewoners, ondernemers en bezoekers'. Ook mag je op deze plekken geen aangebroken flessen of blikjes met alcoholhoudende drank bij je dragen. Met dit instrument kunnen toezichthouders optreden bij overlast op basis van alcoholgebruik.

Afbeelding 17: Alcohol- en drugsoverlast per 1.000 inwoners

Bron: Politie

Afbeelding 18: Alcohol- en drugsoverlast per 1.000 inwoners

Bron: Politie

Uit de profielkaart in hoofdstuk 2 bleek dat inwoners in de Binnenstad beduidend meer drugsgebruik / drugshandel ervaren dan gemiddeld in de gemeente. Ook in de wijkveiligheidsenquête in hoofdstuk 3 wordt drugsgebruik / drugshandel vaak genoemd. Dit wordt regelmatig genoemd in combinatie met overlast door verwarde personen/daklozen/verslaafden, (asociaal) verkeersgedrag, zoals te hard rijden, overlast door rondhangende jongeren/groepen en rommel op straat/vervuiling. Onder drugsgebruik/drugshandel wordt niet de overlast van coffeeshops meegeteld. Dit wordt gepresenteerd als een aparte categorie. Een groep respondenten geeft aan hier overlast van te ervaren door het (verkeers)gedrag van bezoekers, zoals blowen op straat, te hard rijden, parkeeroverlast en doorverhandeling van softdrugs op straat aan minderjarigen.

Drugsgebruik/drugshandel wordt ervaren op verschillende locaties. Locaties die hierbij regelmatig worden genoemd zijn: Visstraat, Sint Janssingel, Westwal, Hinthamerstraat, Wilhelminabrug, Boschveldweg, Arena, Achter de Boogaard en Sint Luciaplein.

Jongerenoverlast

In de wijkveiligheidsenquête wordt overlast van rondhangende groepen, met name groepen jongeren, op straat, of in auto's/parkeerplaatsen, regelmatig genoemd als veiligheidsprobleem. Dit wordt veel genoemd in combinatie met drugsgebruik/drugshandel, vervuiling, geluidsoverlast en (asociaal) verkeersgedrag. Deze overlast wordt vooral ervaren (in de omgeving van): Arena, Bloemenkamp, Carolushof, Pastoor de Kroonstraat, Burgemeester Loeffplein, Barbaraplaats en Visstraat.

In hoofdstuk 2 bleek dat het thema jeugd & veiligheid ongunstig scoort. Zo gaven eind 2019 inwoners vaker dan gemiddeld aan dat overlast van groepen jongeren voorkomt in hun buurt. Wat vooral de ongunstige score veroorzaakt bij het deelthema overlast jeugd zijn het aantal meldingen van jongerenoverlast in 2020. Sinds maart 2020 zijn er meer incidenten van jongerenoverlast geregistreerd dan in voorgaande jaren

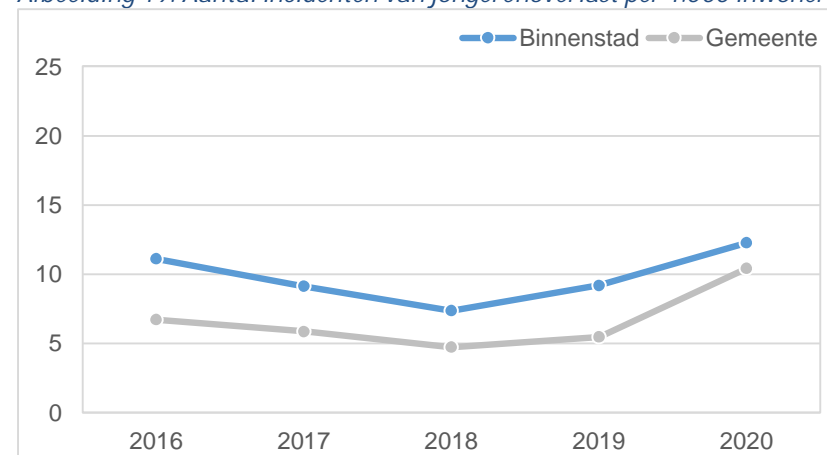
(zie afbeelding 19). Deze toename komt doordat er meer jongerenoverlast is geregistreerd sinds de start van de coronapandemie maart 2020. Ook gemiddeld in de gemeente werd er in 2020 meer jongerenoverlast geregistreerd. Al is de stijging in de Binnenstad (+34%) minder groot dan voor de totale gemeente (+91%). Als we zouden kijken naar de resultaten van 2019, dan zou het resultaat van het deelthema overlast jeugd ongunstig zijn geweest in plaats van zeer ongunstig.

Als we naar de ontwikkelingen in 2021 kijken, blijft het aantal incidenten van jongerenoverlast relatief hoog in de Binnenstad. In de periode maart t/m september 2021 waren ongeveer evenveel incidenten van jongerenoverlast als in dezelfde maanden in 2020. Daarentegen daalde in de totale gemeente het aantal incidenten in deze periode met 31%.

In afbeelding 20 staat per buurt weergegeven hoeveel incidenten van jongerenoverlast er zijn geregistreerd. In de meeste buurten was het aantal incidenten in 2020 (iets) hoger dan in 2019. In 2020 was het aantal incidenten van jongerenoverlast hoog in de buurten Binnenstad centrum, Vughterpoort, de Hofstad en het Zand. In deze buurten waren tussen de 10 en 16 incidenten van jongerenoverlast per 1.000 inwoners.

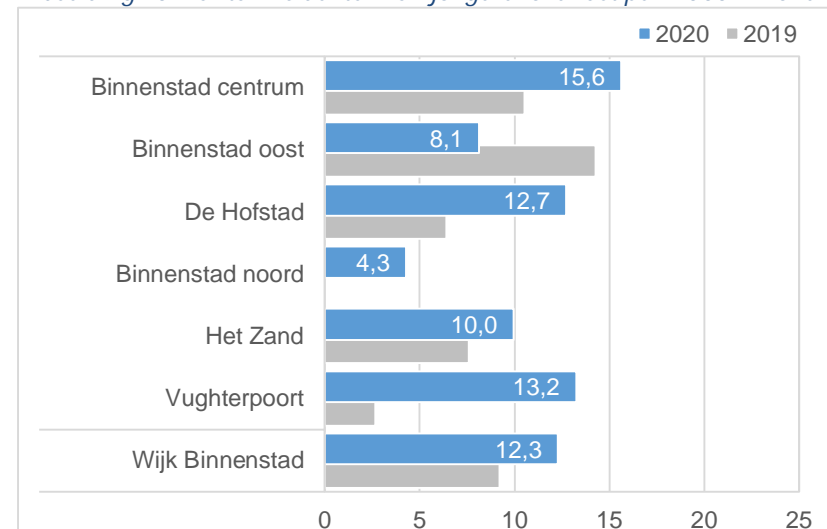
Meerdere buurten in de Binnenstad scoren ongunstig op het thema jeugd & veiligheid. Dit zijn Binnenstad centrum, Binnenstad oost, de Hofstad en het Zand.

Afbeelding 19: Aantal incidenten van jongerenoverlast per 1.000 inwoners

Bron: Politie

Afbeelding 20: Aantal incidenten van jongerenoverlast per 1.000 inwoners

Bron: Politie

Voertuigcriminaliteit

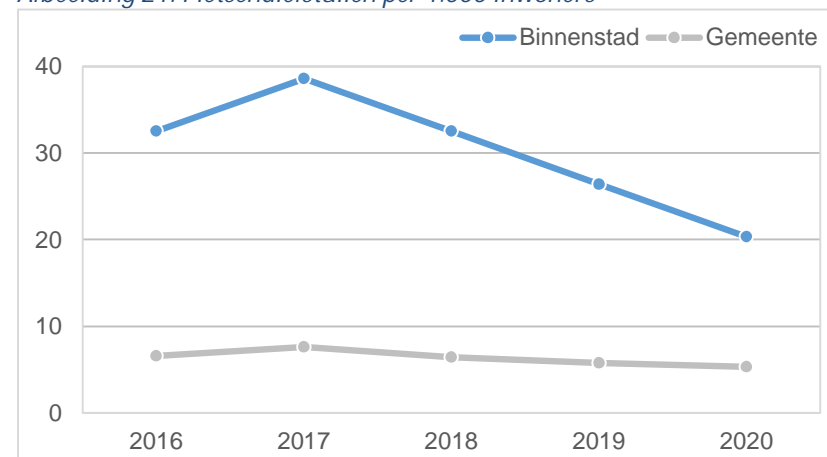
Onder voertuigcriminaliteit verstaan we diefstal van voertuigen (zoals diefstal van fietsen, brommers, motoren, auto's), diefstal uit motorvoertuigen (zoals diefstal van geld, laptop of gereedschappen uit een voertuig) en diefstallen vanaf motorvoertuigen (zoals diefstal van airbags, wieldoopen of andere auto-onderdelen). De politie registreert in de Binnenstad meer voertuigcriminaliteit dan in andere wijken in de gemeente. In deze paragraaf gaan we dieper in op de onderliggende delicten.

Fietsendiefstal

Van alle wijken vinden in de Binnenstad de meeste fietsendiefstallen plaats. Hieronder verstaan we diefstal van fietsen, elektrische fietsen en bromfietsen. In 2020 ging het in de Binnenstad bij 16% van de misdrijven om een diefstal van een brom- of snorfiets en bij 84% om diefstal van een (elektrische) fiets. Positief is dat het aantal fietsendiefstallen sinds 2017 met 46% afgenomen in de Binnenstad. Gemiddeld in de gemeente daalde het aantal fietsendiefstallen in deze periode met 29% (zie afbeelding 21).

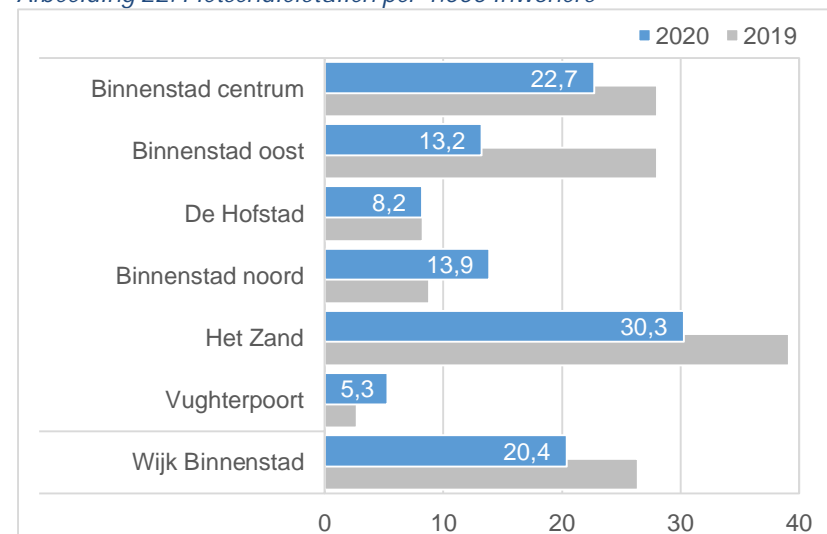
In de Binnenstad vinden relatief de meeste fietsendiefstallen plaats in het Zand (omgeving station) en Binnenstad centrum (zie afbeelding 22).

Afbeelding 21: Fietsendiefstallen per 1.000 inwoners

Bron: Politie

Afbeelding 22: Fietsendiefstallen per 1.000 inwoners

Bron: Politie

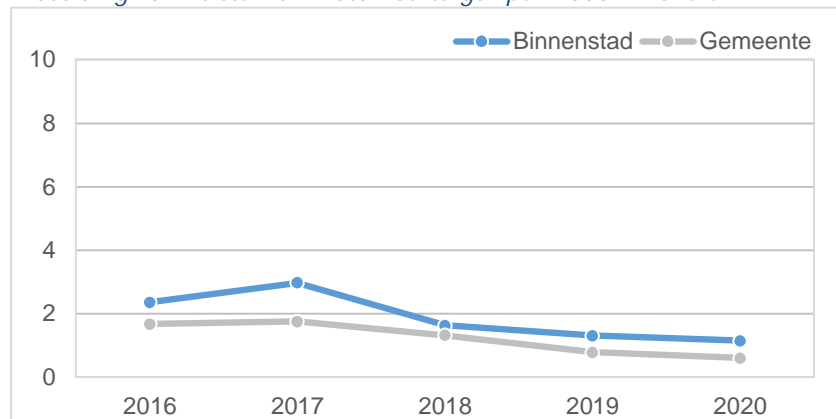
Diefstal uit/vanaf auto's

Bij diefstal uit/vanaf auto's kan het gaan om diefstallen uit auto's (zoals diefstal van geld, laptop of gereedschappen uit een voertuig) en diefstallen vanaf auto's (zoals diefstal van airbags, wioldoppen of andere auto-onderdelen). In de Binnenstad vinden meer diefstallen uit/vanaf auto's plaats dan gemiddeld in de gemeente. Positief is dat het aantal diefstallen al enkele jaren afneemt, zowel in de Binnenstad als in de totale gemeente. Ten opzichte van 2016 zijn er in de Binnenstad 62% minder diefstallen uit en/vanaf auto's. Deze afname is iets sterker dan gemiddeld in de gemeente (-58%) (zie afbeelding 24). In de Binnenstad vinden relatief de meeste diefstallen uit en vanaf auto's plaats in Binnenstad centrum (zie afbeelding 25).

Diefstal van motorvoertuigen

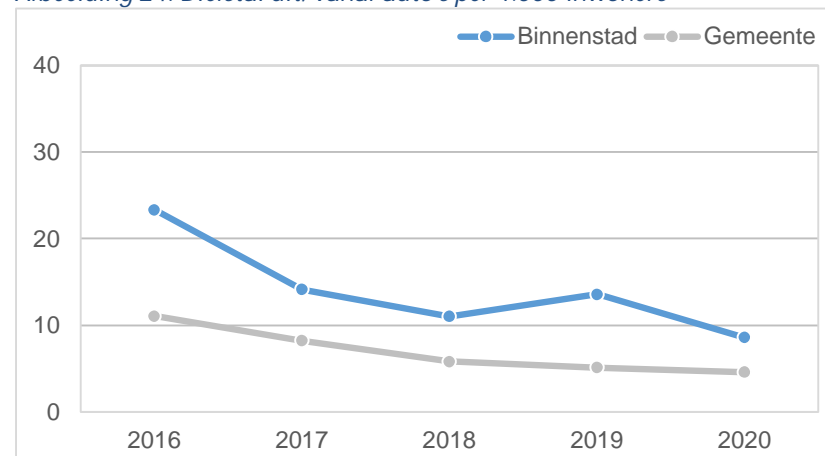
In 2020 registreerde de politie 1,1 diefstallen van motorvoertuigen per 1.000 inwoners in de Binnenstad. Hierbij gaat het in de meeste gevallen om diefstal van personenauto's. We zien dat het aandeel diefstallen sinds 2017 afneemt in de Binnenstad (zie afbeelding 23).

Afbeelding 23: Diefstal van motorvoertuigen per 1.000 inwoners

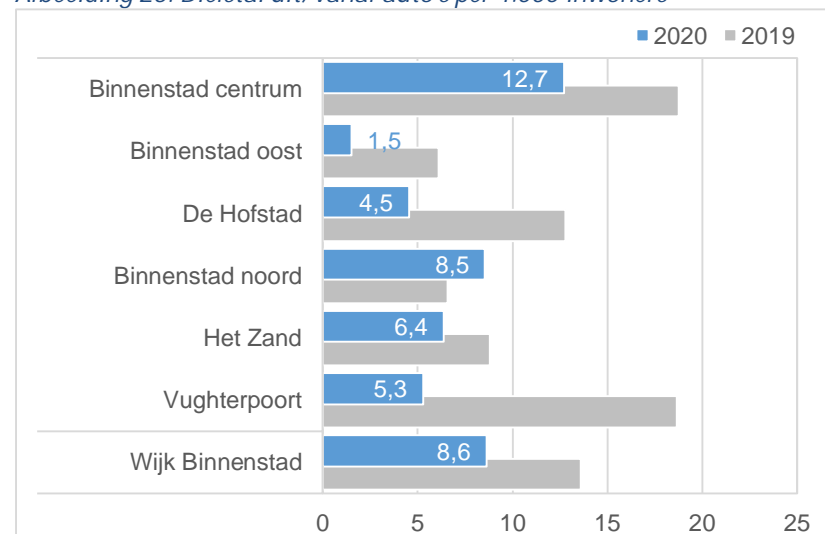
Bron: Politie

Afbeelding 24: Diefstal uit/vanaf auto's per 1.000 inwoners

Bron: Politie

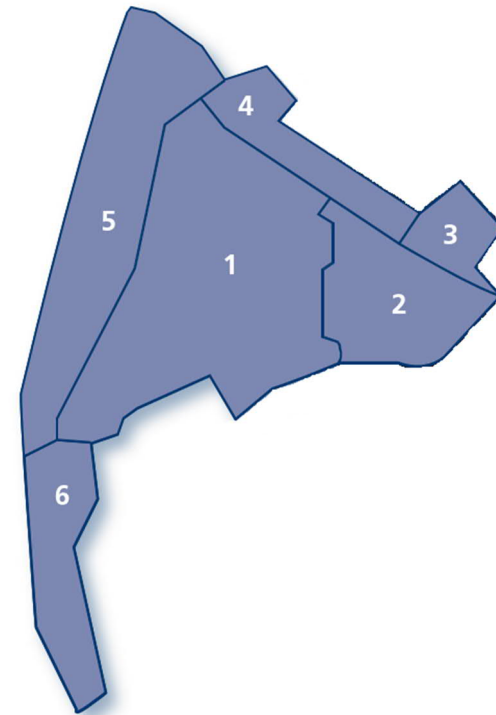
Afbeelding 25: Diefstal uit/vanaf auto's per 1.000 inwoners

Bron: Politie

Deel 2: Veiligheidssituatie per buurt

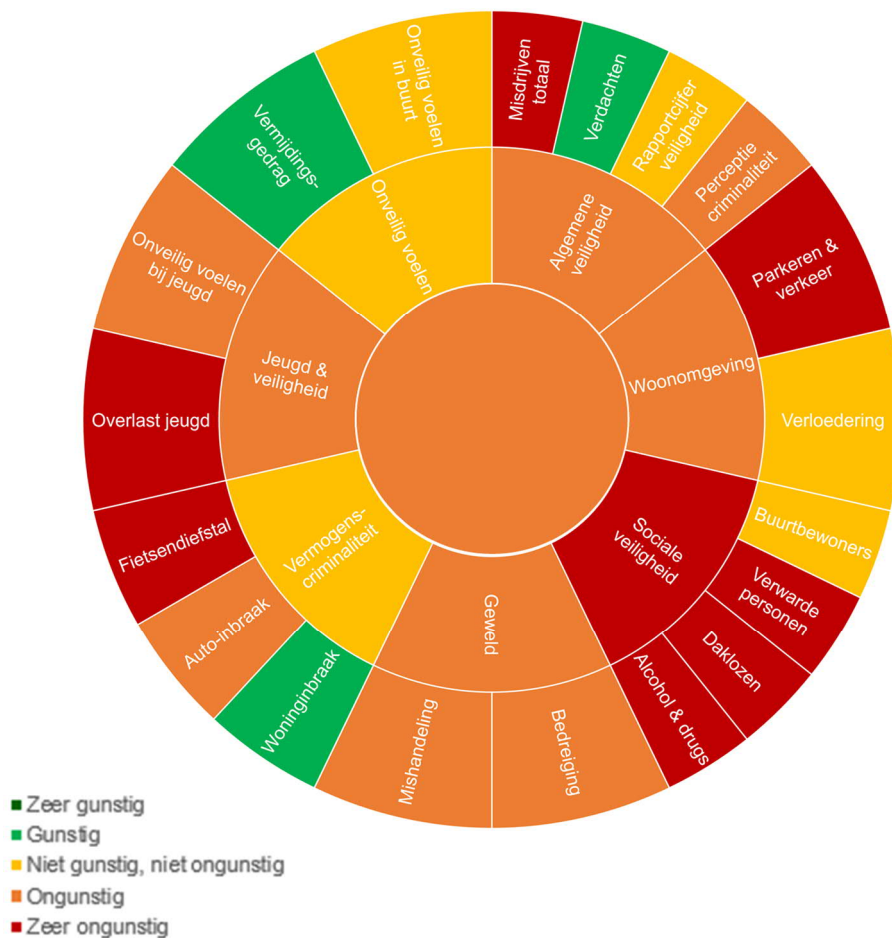

1. Binnenstad centrum
2. Binnenstad oost
3. De Hofstad

4. Binnenstad noord
5. Het Zand
6. Vugterpoort

Binnenstad centrum

Veiligheidssituatie: ongunstig

Binnenstad centrum is het oudste deel van de stad waar de meeste winkels en uitgaansgelegenheden van de gemeente zijn gevestigd. Deze buurt is een belangrijke trekker voor bezoekers van buiten de stad. De totale veiligheidsscore van Binnenstad centrum is ongunstig. Als we kijken naar de onderliggende thema's, dan zien we dat vijf van de zeven thema's een (zeer) ongunstige score hebben. Hieronder bespreken we per thema de belangrijkste resultaten.

Algemene veiligheid

Het thema algemene veiligheid gaat over het overkoepelend veiligheidsbeeld. Binnenstad centrum scoort hierop ongunstig. Zo registreert de politie ongeveer drie keer zoveel misdrijven in Binnenstad centrum als gemiddeld in de gemeente. Wel waren er minder misdrijven dan in 2019 (zie H2). Inwoners beoordelen de veiligheid van hun buurt met een 7,1. Het oordeel van inwoners over de mate van de criminaliteit in de eigen buurt is ongunstig.

Woonomgeving

Binnenstad centrum scoort ongunstig op het thema woonomgeving. Dit komt doordat het deelthema parkeren & verkeer zeer ongunstig scoort. De inwoners oordelen negatiever over de parkeergelegenheid en verkeersveiligheid in hun buurt. Dit is te verklaren aan de hand van de verkeers- en parkeerdruk in Binnenstad centrum. Op sommige plekken in de Binnenstad zijn maatregelen genomen om de situatie te verbeteren. Zoals het plaatsen van beweegbare palen om hardrijden tegen te gaan. Bij het deelthema verloedering zien we dat er in Binnenstad centrum relatief veel meldingen van vervuiling of illegale stort zijn. Desondanks scoort dit deelthema niet gunstig, niet ongunstig.

Sociale veiligheid

Het thema sociale veiligheid betreft overlast die kan voortkomen uit persoonlijke problemen, zoals psychische klachten of verslaving. Binnenstad centrum scoort hierop zeer ongunstig. Zo is het aandeel

door de politie geregistreerde incidenten van overlast door personen met verward gedrag, overlast door daklozen en alcohol-/drugsoverlast een stuk hoger dan gemiddeld in de gemeente. Ook ervaren inwoners hier relatief veel overlast van.

Geweld

Op het thema geweld scoort Binnenstad centrum ongunstig. De politie registreert er beduidend meer bedreigingen en mishandelingen dan gemiddeld in de gemeente. Dit heeft te maken met de concentratie van mensen, vooral op uitgaansavonden en evenementen, waarbij in veel gevallen alcohol en/of drugs in het spel is. Wel waren er tijdens de coronapandemie in 2020 minder mishandelingen (-51%) en openlijke geweldplegingen (-21%) in het centrum dan in 2019 (zie H2).

Vermogenscriminaliteit

Binnen het thema vermogenscriminaliteit zien we uiteenlopende resultaten. In Binnenstad centrum worden relatief veel fietsendiefstallen en auto-inbraken door de politie geregistreerd. Positief is dat er in 2020 minder auto-inbraken waren dan in 2019. Inwoners geven minder dan gemiddeld aan dat auto-inbraken voorkomen in hun buurt. Het verschil met de ongunstige politiecijfers komt waarschijnlijk doordat naast inwoners ook bezoekers van het centrum slachtoffer zijn van auto-inbraak. Als laatste zien we gunstige resultaten op het deelthema woninginbraak. Zowel de politiecijfers als de beleving van inwoners laten positieve resultaten zien.

Jeugd & veiligheid

Het thema jeugd & veiligheid scoort ongunstig. Relatief veel inwoners geven aan dat overlast van rondhangende jongeren voorkomt in hun buurt. Ook voelen zij zich vaker dan gemiddeld onveilig in de buurt van groepen jongeren. De politie registreert er veel incidenten van jongerenoverlast. In 2020 was dit aantal hoger dan in afgelopen jaren, omdat er tijdens de coronapandemie meer jongerenoverlast is

geregistreerd. Ook gemiddeld in de gemeente werd er afgelopen jaar meer jongerenoverlast geregistreerd. Als we zouden kijken naar de resultaten van 2019, dan zou het resultaat van het deelthema overlast jeugd ongunstig zijn geweest in plaats van zeer ongunstig.

Onveilig voelen

Op het thema onveilig voelen scoort Binnenstad centrum niet gunstig, niet ongunstig. Zo voelen inwoners zich ongeveer even vaak onveilig in hun buurt als gemiddeld in de gemeente. Wel vertonen inwoners relatief weinig vermijdingsgedrag, zoals de deur 's avonds niet open doen omdat men dat niet veilig vindt.

Resultaten wijkveiligheidsenquête

De respondenten die de wijkveiligheidsenquête hebben ingevuld, geven het rapportcijfer 7,7 voor het prettig wonen in hun buurt. Van de respondenten voelt 67% zich veilig in de buurt; 17% voelt zich er onveilig.

Volgens 75% van de respondenten zijn er in hun buurt zaken die goed gaan op het gebied van veiligheid. De top 3 voor Binnenstad centrum is:

1. Inzet / zichtbaarheid politie / handhaving
2. Sociale controle / cohesie
3. Rustige buurt / prettige bewoners

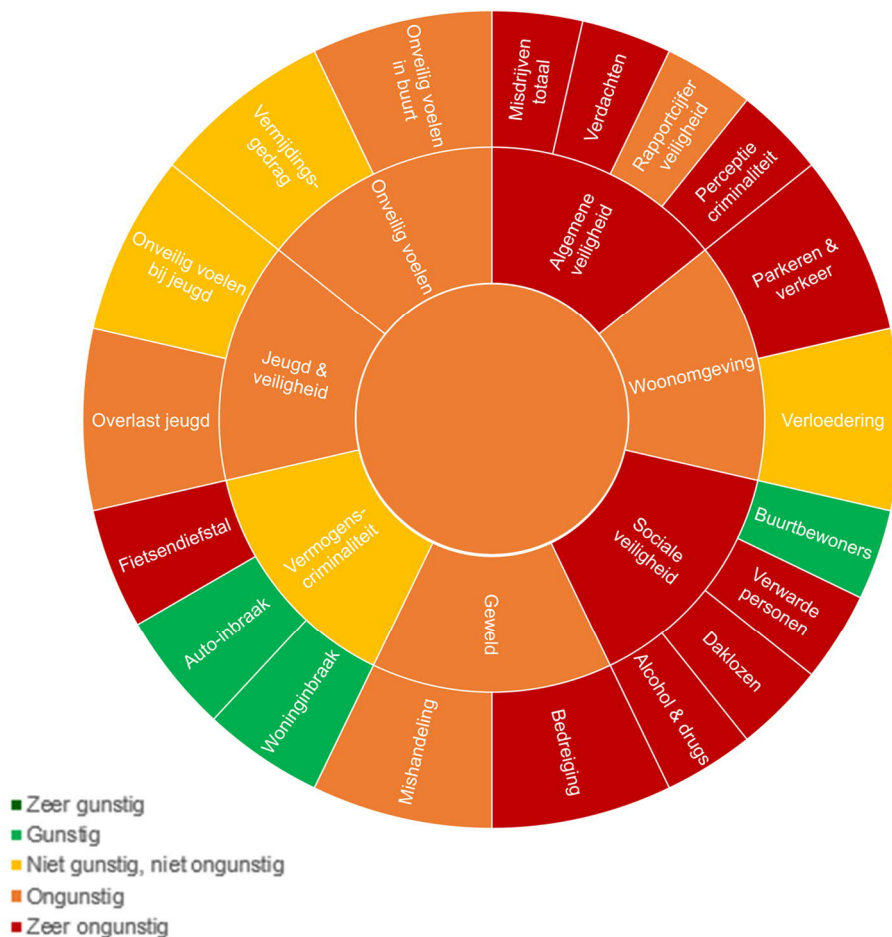
Volgens 78% van de respondenten zijn er veiligheidsproblemen in hun buurt. De top 3 voor Binnenstad centrum is:

1. Verkeersveiligheid
2. Overlast door verwarde personen / daklozen
3. Overlast door jongeren

Binnenstad oost

Veiligheidssituatie: ongunstig

Binnenstad oost ligt ten oosten van het centrum van 's-Hertogenbosch. In deze buurt liggen de Parade en de Sint-Janskathedraal, maar bijvoorbeeld ook een dak- en thuislozenopvang en twee coffeeshops. De totale veiligheidsscore van Binnenstad oost is ongunstig. Zes van de zeven thema's hebben een (zeer) ongunstige score. Hieronder bespreken we per thema de belangrijkste resultaten.

Algemene veiligheid

Het thema algemene veiligheid gaat over het overkoepelend veiligheidsbeeld. Binnenstad oost scoort op dit thema zeer ongunstig. Zo registreert de politie bijna twee keer zoveel misdrijven in Binnenstad oost als gemiddeld in de gemeente. Wel waren er minder misdrijven dan in 2019 (zie H2). Inwoners oordelen veel negatiever over de mate van criminaliteit in de eigen buurt dan gemiddeld. Het rapportcijfer dat ze geven voor de veiligheid in hun buurt is er tevens lager dan gemiddeld (6,5 versus 7,0).

Woonomgeving

Binnenstad oost scoort ongunstig op het thema woonomgeving. Dit komt doordat het deelthema parkeren & verkeer zeer ongunstig scoort. De inwoners oordelen negatiever over de parkeergelegenheid en verkeersveiligheid in hun buurt. Dit is te verklaren aan de hand van de verkeers- en parkeerdruk in Binnenstad oost. Bij het deelthema verloedering valt op dat inwoners van Binnenstad oost relatief weinig overlast van hondenpoep en vernieling van straatmeubilair (zoals van vuilnisbakken, bankjes of bushokjes) in hun buurt ervaren.

Sociale veiligheid

Binnenstad oost scoort ongunstig op het thema sociale veiligheid. Zo is het aandeel door de politie geregistreerde incidenten van overlast door personen met verward gedrag, overlast door daklozen en alcohol-/drugsoverlast hoger dan gemiddeld in de gemeente. Ook ervaren inwoners hier relatief veel overlast van. In Binnenstad oost zijn een dak-

en thuislozenopvang en twee coffeeshops gevestigd. Er is op deze plekken verhoogd toezicht en er zijn beveiligers aan het werk. Daarnaast is er een goede samenwerking tussen de maatschappelijke opvang, stadstoezicht en de politie.

Binnen het thema sociale veiligheid zien we ook nog een gunstige score voor het deelthema buurtbewoners. Inwoners ervaren er minder overlast van buurtbewoners dan gemiddeld in de gemeente.

Geweld

Binnenstad oost scoort ongunstig op het thema geweld. De politie registreert er relatief veel bedreigingen en mishandelingen. Daarnaast geven bewoners meer dan gemiddeld aan dat er wel eens bedreigingen plaatsvinden in hun buurt.

Vermogenscriminaliteit

Bij het thema vermogenscriminaliteit zien we dat het aspect fietsendiefstal zeer ongunstig scoort. De politie registreert er beduidend meer fietsendiefstallen dan gemiddeld in de gemeente. Ook inwoners geven meer dan gemiddeld aan dat dit voorkomt in hun buurt. De resultaten voor woninginbraak en auto-inbraak zijn gunstig, zowel de politiecijfers als de ervaring van inwoners.

Jeugd & veiligheid

Bij het thema jeugd & veiligheid valt de ongunstige score voor overlast jeugd op. Relatief veel inwoners geven aan dat overlast van rondhangende jongeren voorkomt in hun buurt. Daarnaast registreert de politie er veel incidenten van jongerenoverlast. Positief is dat er in 2020 minder incidenten van jongerenoverlast waren dan in 2019, terwijl dit aantal gemiddeld in de gemeente fors toenam tijdens de coronapandemie.

Onveilig voelen

Binnenstad oost scoort ongunstig op het thema onveilig voelen. Dit komt vooral omdat inwoners zich vaker dan gemiddeld onveilig voelen in hun eigen buurt. Ook vertonen zij iets meer vermijdingsgedrag dan gemiddeld, zoals de deur 's avonds niet open doen omdat men dat niet veilig vindt.

Resultaten wijkveiligheidsenquête

De respondenten die de wijkveiligheidsenquête hebben ingevuld, geven het rapportcijfer 7,8 voor het prettig wonen in hun buurt. Van de respondenten voelt 40% zich veilig in de buurt; 20% voelt zich er onveilig.

Volgens 75% van de respondenten zijn er in hun buurt zaken die goed gaan op het gebied van veiligheid. De top 3 voor Binnenstad oost is:

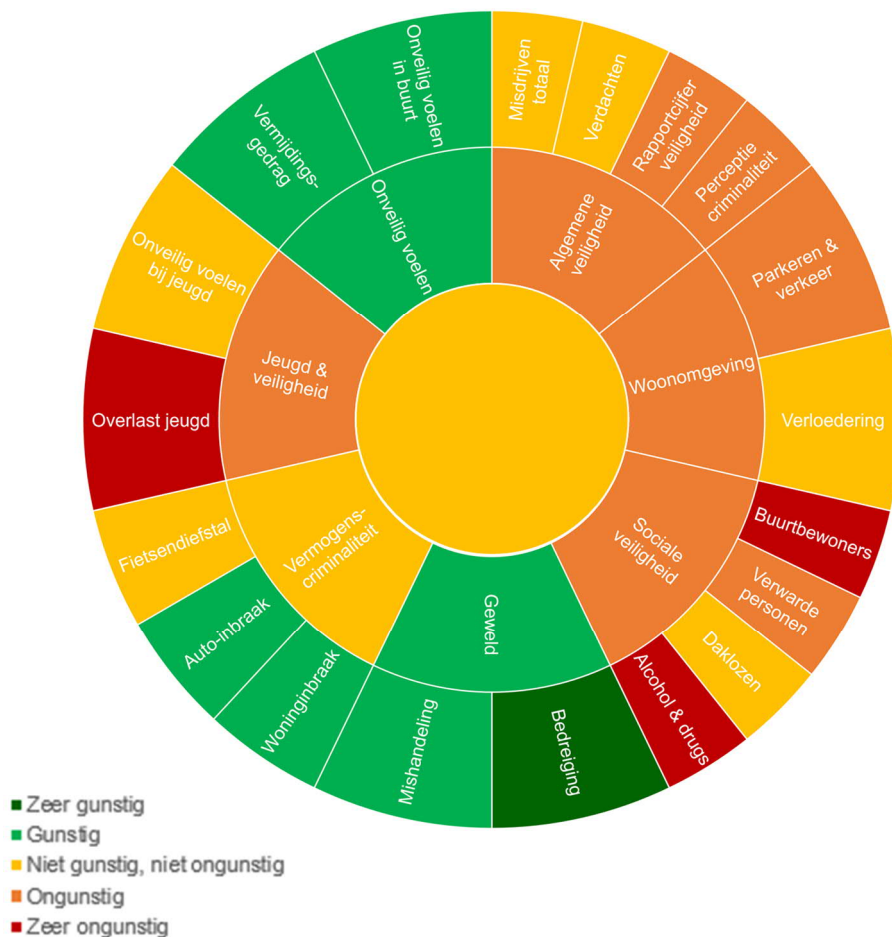
1. Sociale controle / cohesie
2. Inzet / zichtbaarheid politie / handhaving
3. Weinig overlast / criminaliteit
3. Beveiligers bij coffeeshops

Volgens 80% van de respondenten zijn er veiligheidsproblemen in hun buurt. De top 3 voor Binnenstad oost is:

1. Verkeersveiligheid
2. Overlast door coffeeshops
3. Drugsgebruik / drugshandel

De Hofstad

Veiligheidssituatie: niet gunstig, niet ongunstig

De Hofstad is een voormalige aandachtsbuurt en heeft een niet gunstige, niet ongunstige veiligheidssituatie. Als we kijken naar de onderliggende thema's, dan zien we uiteenlopende resultaten. Vier thema's hebben een ongunstige score: algemene veiligheid, woonomgeving, sociale veiligheid en jeugd & veiligheid. Daarentegen hebben de thema's geweld en onveilig voelen gunstige scores. Hieronder bespreken we per thema de belangrijkste resultaten.

Algemene veiligheid

De Hofstad scoort ongunstig op het thema algemene veiligheid. Dat komt vooral doordat inwoners negatiever zijn over de veiligheid in hun buurt dan gemiddeld. Zo geven zij een lager rapportcijfer voor de veiligheid in hun buurt dan gemiddeld (6,2 versus 7,0), en hebben zij een negatievere perceptie over het voorkomen van criminaliteit in hun buurt. Het aantal door de politie geregistreerde misdrijven is in de Hofstad echter iets lager dan gemiddeld en scoort daarmee niet gunstig, niet ongunstig.

Woonomgeving

Het thema woonomgeving en het deelthema parkeren & verkeer scoren ongunstig. Dit komt omdat inwoners minder dan gemiddeld tevreden zijn over de parkeergelegenheid en verkeersveiligheid in hun buurt. Bij het deelthema verloedering valt op dat er in de buurt relatief veel meldingen van vervuiling en illegale stort zijn. Ook ervaren inwoners relatief veel rommel op straat.

Sociale veiligheid

De Hofstad scoort ongunstig op het thema sociale veiligheid. Zo ervaren bewoners meer dan gemiddeld overlast van buurtbewoners, verwarde personen, daklozen, dronken mensen op straat en drugsgebruik/-handel. Ook registreerde de politie er iets meer incidenten van alcohol- en drugsoverlast dan gemiddeld. Daarentegen werden er weinig incidenten van overlast door daklozen geregistreerd.

Geweld

Het resultaat voor het thema geweld is gunstig. Inwoners ervaren weinig bedreigingen en mishandelingen in hun buurt. Door de politie zijn hier in het afgelopen jaar weinig misdrijven van geregistreerd.

Vermogenscriminaliteit

Bij het thema vermogenscriminaliteit zien we gunstige resultaten voor woninginbraak en auto-inbraak. De resultaten van zowel de politiecijfers als de ervaring van inwoners is gunstig. Het deelthema fietsendiefstal is niet gunstig, niet ongunstig. In de buurt worden iets meer fietsendiefstallen dan gemiddeld geregistreerd.

Jeugd & veiligheid

Bij het thema jeugd & veiligheid valt de zeer ongunstige score voor overlast jeugd op. Relatief veel inwoners geven aan dat overlast van rondhangende jongeren voorkomt in hun buurt. Daarnaast registreerde de politie er het afgelopen jaar veel incidenten van jongerenoverlast. In 2020 was dit aantal hoger dan in afgelopen jaren, omdat er tijdens de coronapandemie meer jongerenoverlast is geregistreerd. Ook gemiddeld in de gemeente werd er afgelopen jaar meer jongerenoverlast geregistreerd. Als we zouden kijken naar de resultaten van 2019, dan zou het resultaat van het deelthema overlast jeugd niet gunstig, niet ongunstig zijn geweest in plaats van zeer ongunstig.

Onveilig voelen

De score voor onveilig voelen is gunstig. Inwoners van de Hofstad voelen zich veiliger in hun buurt dan gemiddeld in de gemeente. Ook vertonen zij minder vaak vermijdingsgedrag, zoals de deur 's avonds niet open doen of omlopen/omrijden om onveilige plekken te vermijden.

Resultaten wijkveiligheidsenquête

De respondenten die de wijkveiligheidsenquête hebben ingevuld, geven het rapportcijfer 7,2 voor het prettig wonen in hun buurt. Van de respondenten voelt 56% zich veilig in de buurt; 24% voelt zich er onveilig.

Volgens 67% van de respondenten zijn er in hun buurt zaken die goed gaan op het gebied van veiligheid. De top 3 voor de Hofstad is:

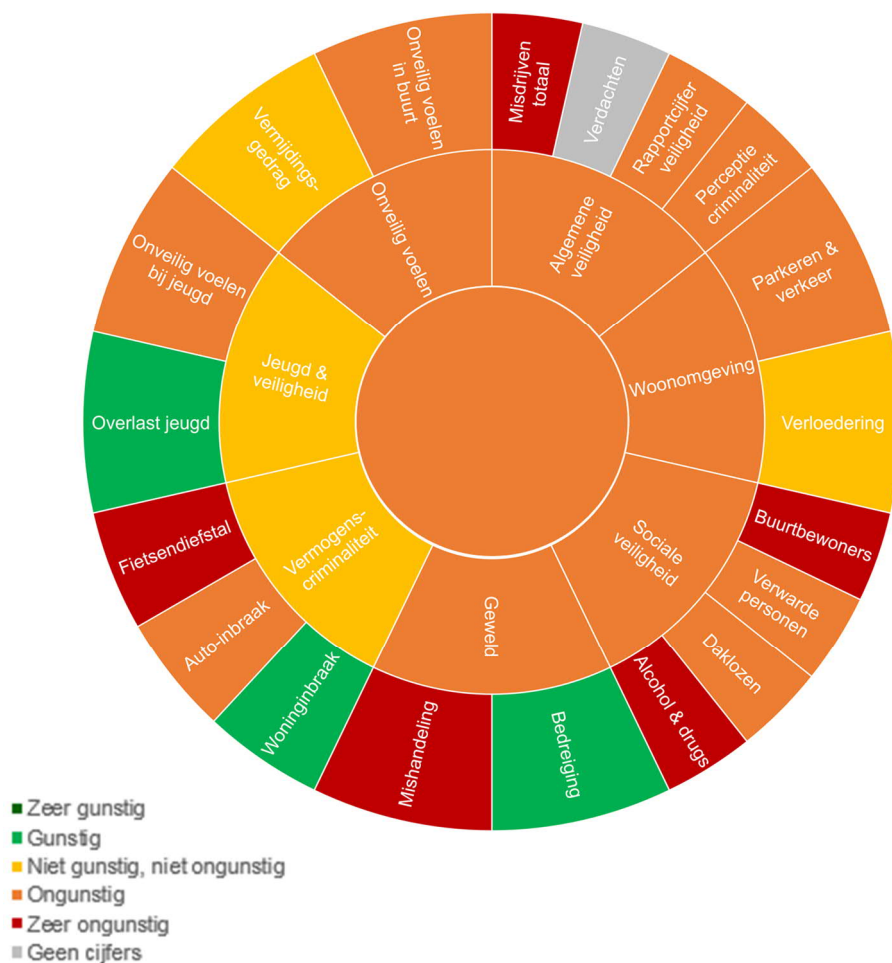
1. Sociale controle / cohesie
1. Inzet / zichtbaarheid politie / handhaving
2. Weinig overlast / criminaliteit

Volgens 76% van de respondenten zijn er veiligheidsproblemen in hun buurt. De top 3 voor de Hofstad is:

1. Verkeersveiligheid
2. Drugsgebruik / drugshandel
2. Overlast door verwarde personen / daklozen

Binnenstad noord

Veiligheidssituatie: ongunstig

Binnenstad noord is een buurt waar voornamelijk flats staan, waaronder enkele verzorgingsflats. In de buurt wonen dan ook relatief veel ouderen. De veiligheidssituatie van Binnenstad noord is ongunstig. Als we kijken naar de onderliggende thema's, dan zien we dat vijf van de zeven thema's een (zeer) ongunstige score hebben. Hieronder bespreken we per thema de belangrijkste resultaten.

Algemene veiligheid

Het thema algemene veiligheid gaat over het overkoepelend veiligheidsbeeld. Binnenstad noord scoort op dit thema ongunstig. Zo registreert de politie er relatief veel misdrijven. Ook inwoners oordelen negatiever over de mate van criminaliteit in de eigen buurt dan gemiddeld. Het rapportcijfer dat ze geven voor de veiligheid in hun buurt is er tevens lager dan gemiddeld (6,5 versus 7,0).

Woonomgeving

Het thema woonomgeving en het deelthema parkeren & verkeer scoren ongunstig. Dit komt omdat inwoners minder dan gemiddeld tevreden zijn over de parkeergelegenheid en verkeersveiligheid in hun buurt. Bij het deelthema verloedering valt op dat er in de buurt iets meer meldingen van vervuiling en illegale stort zijn dan gemiddeld in de gemeente. Ook ervaren inwoners relatief veel rommel op straat.

Sociale veiligheid

Binnenstad noord scoort ongunstig op het thema sociale veiligheid. Zo ervaren bewoners meer dan gemiddeld overlast van buurtbewoners, verwarde personen, daklozen, dronken mensen op straat en drugsgebruik/-handel. Ook registreerde de politie er meer incidenten van alcohol- en drugsoverlast dan gemiddeld. Het aantal overlastincidenten van verwarde personen en daklozen is vergelijkbaar met gemiddeld in de gemeente.

Geweld

Het thema geweld heeft uiteenlopende resultaten. Het resultaat voor het deelthema mishandeling is zeer ongunstig. De politie registreert er meer mishandelingen dan gemiddeld in de gemeente. Ook bewoners geven meer dan gemiddeld aan dat mishandelingen voorkomen in hun buurt. Ook geven zij iets meer dan gemiddeld aan dat er bedreigingen plaatsvinden. Hier registreert de politie echter weinig misdrijven van, waardoor het deelthema bedreiging gunstig scoort.

Vermogenscriminaliteit

Binnen het thema vermogenscriminaliteit zien we uiteenlopende resultaten. De deelthema's auto-inbraak en fietsendiefstal scoren (zeer) ongunstig. De politie registreert hier relatief veel misdrijven van. Ook inwoners ervaren meer auto-inbraken en fietsendiefstallen dan gemiddeld. Bij het deelthema woninginbraak zien we gunstige resultaten voor zowel de politiecijfers als de ervaring van inwoners.

Jeugd & veiligheid

Het thema jeugd & veiligheid laat uiteenlopende resultaten zien. Inwoners geven minder vaak dan gemiddeld aan dat overlast van groepen jongeren voorkomt in hun buurt. Ook worden hier relatief weinig incidenten van geregistreerd. Wel voelen inwoners zich vaker dan gemiddeld onveilig bij rondhangende jongeren.

Onveilig voelen

Binnenstad noord scoort ongunstig op het thema onveilig voelen. Dit komt vooral omdat inwoners zich vaker dan gemiddeld onveilig voelen in hun eigen buurt. Ook vertonen zij iets meer vermijdingsgedrag dan gemiddeld, zoals de deur 's avonds niet open doen omdat men dat niet veilig vindt.

Resultaten wijkveiligheidsenquête

De respondenten die de wijkveiligheidsenquête hebben ingevuld, geven het rapportcijfer 7,7 voor het prettig wonen in hun buurt. Van de respondenten voelt 38% zich veilig in de buurt; 26% voelt zich er onveilig.

Volgens 59% van de respondenten zijn er in hun buurt zaken die goed gaan op het gebied van veiligheid. De top 3 voor Binnenstad noord is:

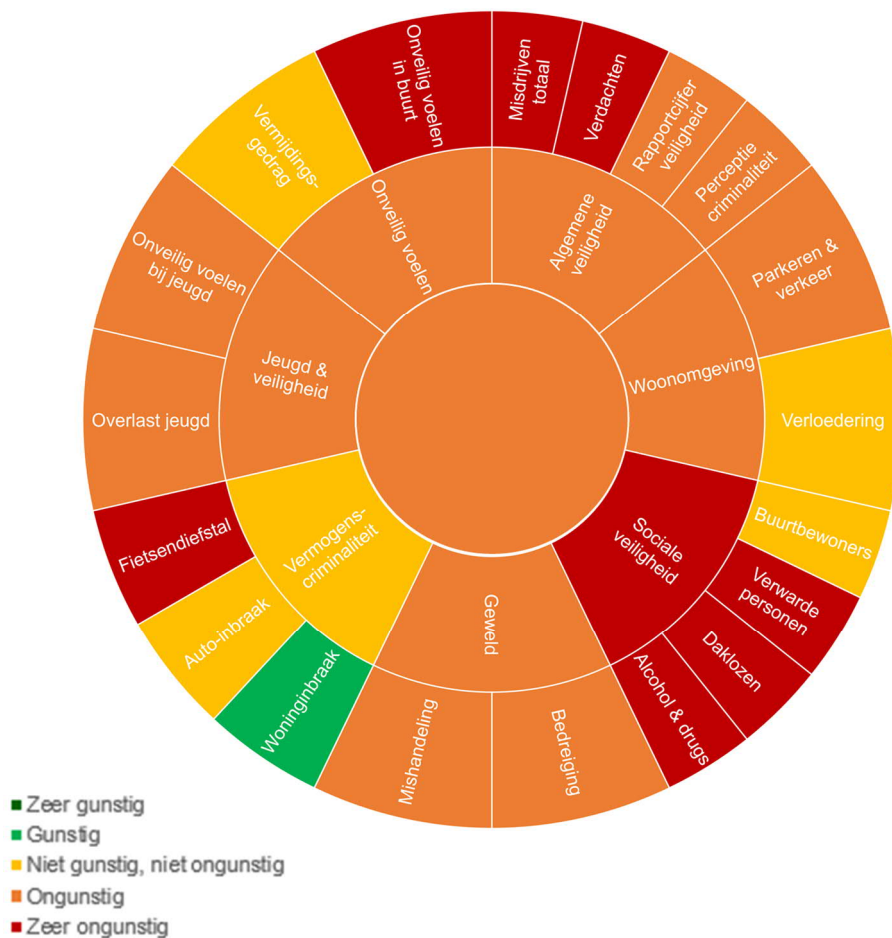
1. Weinig overlast / criminaliteit
2. Sociale controle / cohesie
3. Veilig voelen

Volgens 71% van de respondenten zijn er veiligheidsproblemen in hun buurt. De top 2 voor Binnenstad noord is:

1. Verkeersveiligheid
2. Drugsgebruik / drugshandel

Het Zand

Veiligheidssituatie: ongunstig

Het Zand is de buurt tussen het centrum en het spoor, waar ook het centraal station van de gemeente ligt. In deze buurt is ook de Tramkade te vinden, een culturele hotspot in de spoorzone en een populaire uitgaanslocatie. Ook worden er verschillende evenementen gehouden. Verder zijn er een dag- en nachtopvang voor drugsverslaafden en een coffeeshop in de buurt gevestigd. De totale veiligheidsscore van de buurt Het Zand is ongunstig. Ook hebben zes van de zeven thema's een (zeer) ongunstige score. Hieronder bespreken we per thema de belangrijkste resultaten.

Algemene veiligheid

Het thema algemene veiligheid gaat over het overkoepelend veiligheidsbeeld. Het Zand scoort hierop ongunstig. Zo registreert de politie drie keer zoveel misdrijven in het Zand als gemiddeld in de gemeente. Ook inwoners oordelen negatiever over de mate van de criminaliteit in de eigen buurt dan gemiddeld. Ze geven ook een lager rapportcijfer voor de veiligheid in hun buurt dan gemiddeld (6,5 versus 7,0).

Woonomgeving

Het Zand scoort ongunstig op het thema woonomgeving. Dit komt doordat het aspect parkeren & verkeer ongunstig scoort. De inwoners oordelen negatiever over de parkeergelegenheid en verkeersveiligheid in hun buurt. Dit is te verklaren aan de hand van de verkeers- en parkeerdruk in het Zand. Bij het aspect verloedering zien we dat er in het Zand meer meldingen van vervuiling of illegale stort zijn, en dat het oordeel van inwoners over rommel op straat negatiever is dan gemiddeld.

Sociale veiligheid

Het thema sociale veiligheid betreft overlast die kan voortkomen uit persoonlijke problemen, zoals psychische klachten of verslaving. Binnenstad centrum scoort hierop zeer ongunstig. Zo is het aandeel

door de politie geregistreerde incidenten van overlast door verwarde personen, daklozen en alcohol-/drugsoverlast hoog in het Zand. Ook ervaren inwoners hier relatief veel overlast van. In de buurt is een dag- en nachtopvang voor drugsverslaafden gevestigd op de Oranje Nassaulaan. Het is de bedoeling dat de dak- en thuislozenopvang aan de Hinthamerstraat wordt samengevoegd met de dag- en nachtopvang voor drugsverslaafden aan de Oranje Nassaulaan (zie H5). Daarnaast is er een coffeeshop gevestigd op het Emmaplein. Hier is inzet van beveiliging, die rondjes lopen in de buurt voor extra toezicht.

Geweld

Op het thema geweld scoort het Zand ongunstig. De politie registreert er relatief veel bedreigingen en mishandelingen. Ook geven inwoners meer dan gemiddeld aan dat dit wel eens voorkomt in hun buurt.

Vermogenscriminaliteit

Bij het thema vermogenscriminaliteit zien we uiteenlopende resultaten. Het deelthema fietsendiefstal scoort zeer ongunstig. In het Zand worden relatief veel fietsendiefstallen geregistreerd. Met name rond het station worden veel fietsen gestolen. Het deelthema woninginbraak scoort gunstig, met name omdat inwoners relatief weinig aangeven dat dit voorkomt in hun buurt.

Jeugd & veiligheid

Het thema jeugd & veiligheid scoort ongunstig. Relatief veel inwoners geven aan dat overlast van rondhangende jongeren voorkomt in hun buurt. Ook voelen zij zich vaker dan gemiddeld onveilig in de buurt van groepen jongeren. De politie registreert er veel incidenten van jongerenoverlast. In 2020 was dit aantal hoger dan in afgelopen jaren, omdat er tijdens de coronapandemie meer jongerenoverlast is geregistreerd. Ook gemiddeld in de gemeente werd er afgelopen jaar meer jongerenoverlast geregistreerd. Maar ook als we kijken naar de resultaten van 2019, zou het resultaat ongunstig zijn geweest.

Onveilig voelen

Het Zand scoort ongunstig op het thema onveilig voelen. Dit komt vooral omdat inwoners zich vaker dan gemiddeld onveilig voelen in hun eigen buurt. Ook vertonen zij iets meer vermijdingsgedrag dan gemiddeld, zoals omlopen/omrijden om onveilige plekken te vermijden.

Resultaten wijkveiligheidsenquête

De respondenten die de wijkveiligheidsenquête hebben ingevuld, geven het rapportcijfer 7,7 voor het prettig wonen in hun buurt. Van de respondenten voelt 41% zich veilig in de buurt; 19% voelt zich er onveilig.

Volgens 77% van de respondenten zijn er in hun buurt zaken die goed gaan op het gebied van veiligheid. De top 3 voor het Zand is:

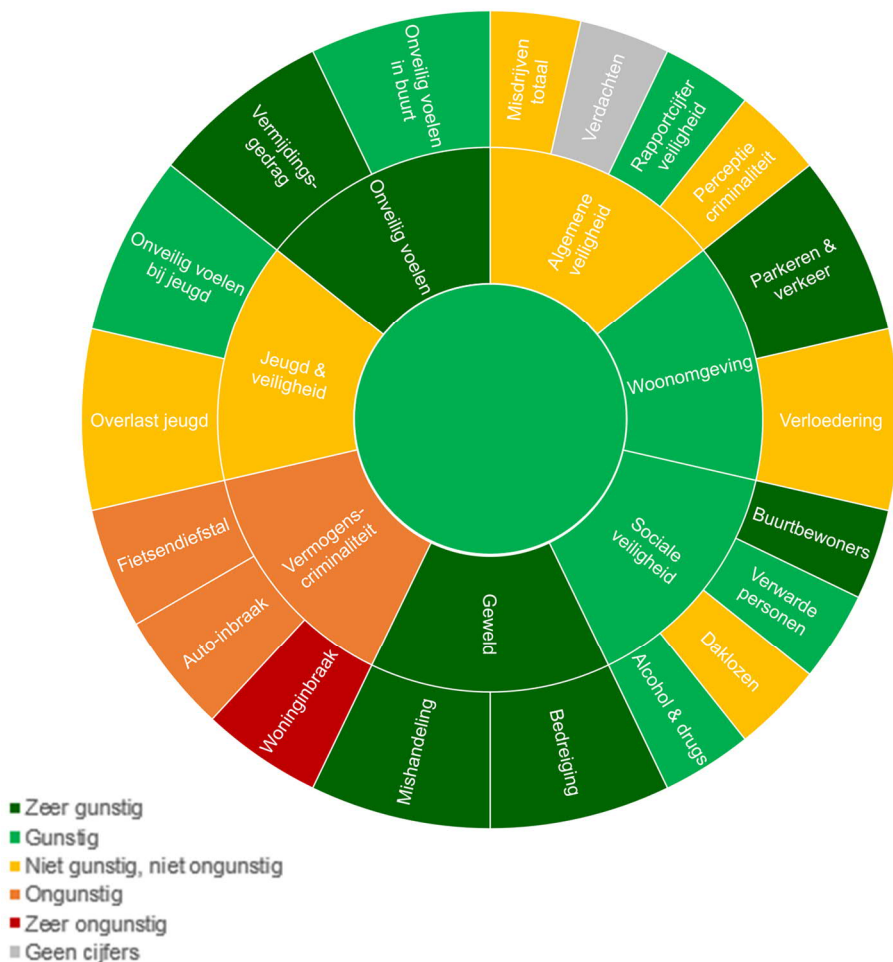
1. Sociale controle / cohesie
2. Inzet / zichtbaarheid politie / handhaving
3. Straatverlichting

Volgens 74% van de respondenten zijn er veiligheidsproblemen in hun buurt. De top 3 voor het Zand is:

1. Drugsgebruik / drugshandel
2. Overlast door verwarde personen / daklozen
3. Verkeersveiligheid

Vughterpoort

Veiligheidssituatie: gunstig

Aan de zuidkant van de wijk Binnenstad grenst de relatief kleine buurt Vughterpoort aan de gemeente Vught. Als enige buurt van de Binnenstad heeft de Vughterpoort een gunstige veiligheidsscore. Vier van de zeven thema's hebben een (zeer) gunstige score. Daarentegen heeft één thema een ongunstige score: vermogenscriminaliteit. Hieronder bespreken we per thema de belangrijkste resultaten.

Algemene veiligheid

Vughterpoort scoort niet gunstig, niet ongunstig op het thema algemene veiligheid. In de buurt vinden iets minder misdrijven plaats dan gemiddeld in de gemeente, waardoor het deelthema misdrijven totaal niet gunstig, niet ongunstig scoort. Ook inwoners oordelen ongeveer hetzelfde over het voorkomen van criminaliteit in de buurt als gemiddeld in de gemeente. Wel geven ze een relatief hoog rapportcijfer voor de veiligheid in hun buurt: een 7,6.

Woonomgeving

Het thema woonomgeving scoort gunstig. Het deelthema parkeren & verkeer scoort zelfs zeer gunstig. Inwoners ervaren er nauwelijks problemen met de parkeergelegenheid en zijn ook relatief tevreden over de verkeersveiligheid. Bij het deelthema verloedering valt op dat er in de buurt naar verhouding veel meldingen van vervuiling en illegale stort zijn. Daarnaast ervaren inwoners relatief veel hondenpoep in hun buurt.

Sociale veiligheid

Vughterpoort scoort gunstig op het thema sociale veiligheid. Zo ervaren inwoners relatief weinig overlast van buurtbewoners, verwarde personen en drugsgebruik/-handel. Ook registreert de politie weinig overlast door verwarde personen en alcohol- en drugsoverlast. Wel ervaren inwoners meer overlast van dronken mensen op straat en daklozen dan gemiddeld.

Geweld

Het resultaat voor het thema geweld is zeer gunstig. Inwoners ervaren nauwelijks bedreigingen en mishandelingen in hun buurt. Ook de politie registreerde hier in 2020 geen misdrijven van.

Vermogenscriminaliteit

Vugtherpoort scoort ongunstig op het thema vermogenscriminaliteit. Dit komt vooral omdat inwoners meer dan gemiddeld aangeven dat woninginbraken, auto-inbraken en fietsendiefstallen voorkomen in hun buurt. Ook de politiecijfers voor woninginbraak zijn ongunstig. Absoluut gezien gaat het om een enkele inbraak, maar afgezet per 1.000 woningen is het aandeel inbraken hoger dan gemiddeld.

Jeugd & veiligheid

De resultaten voor het thema jeugd & veiligheid zijn niet gunstig, niet ongunstig. Inwoners ervaren minder overlast van rondhangende jongeren in hun buurt dan gemiddeld in de gemeente. Ook voelen zij zich minder vaak onveilig in de buurt van groepen jongeren. Wel waren er in 2020 relatief veel incidenten van jongerenoverlast. In 2020 was dit aantal hoger dan in afgelopen jaren, omdat er tijdens de coronapandemie meer jongerenoverlast is geregistreerd. Ook gemiddeld in de gemeente werd er afgelopen jaar meer jongerenoverlast geregistreerd. Als we zouden kijken naar de resultaten van 2019, dan zou het resultaat van het deelthema overlast jeugd zeer gunstig zijn geweest in plaats van niet gunstig, niet ongunstig.

Onveilig voelen

Vugtherpoort scoort zeer gunstig op het thema onveilig voelen. Inwoners voelen zich meer dan gemiddeld veilig in hun buurt. Ook vertonen zij weinig vermijdingsgedrag, zoals de deur 's avonds niet open doen of omlopen/omrijden om onveilige plekken te vermijden.

Resultaten wijkveiligheidsenquête

De respondenten die de wijkveiligheidsenquête hebben ingevuld², geven allemaal een voldoende voor het prettig wonen in de buurt; de meeste respondenten geven een rapportcijfer van 8 of hoger. Wat volgens meerdere respondenten goed gaat in de buurt in de sociale controle / cohesie. Bij de veiligheidsproblemen wordt door enkele respondenten verkeersveiligheid en vermogenscriminaliteit genoemd, zoals woninginbraak en diefstal uit/vanaf auto's.

---

² Het aantal respondenten uit Vugtherpoort dat de wijkveiligheidsenquête heeft ingevuld is relatief klein. De resultaten zijn daarom indicatief i.p.v. representatief.

Bijlage A:

Onderzoeksverantwoording

Inleiding

De wijkveiligheidsplannen geven een beeld van hoe het gaat met de veiligheid in wijken en buurten in 's-Hertogenbosch. Door het voeren van gesprekken met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en professionals in wijken en dorpen willen we een meer gedetailleerd beeld krijgen van wat er speelt op het gebied van overlast en criminaliteit in de verschillende wijken en dorpen van onze gemeente. Op basis van de wijkveiligheidsplannen worden per wijk of dorp veiligheidsagenda's opgesteld.

Wijken en buurten

Bij het opstellen van de wijkveiligheidsplannen wordt uitgegaan van de officiële wijk- en buurtindeling van het CBS. Volgens deze indeling bestaat de gemeente 's-Hertogenbosch uit 14 wijken en dorpen.

Alle 14 wijken bestaan weer uit een aantal buurten. In totaal zijn er ruim 100 buurten in de gemeente 's-Hertogenbosch. In de wijkveiligheidsplannen presenteren we alleen de woonbuurten met meer dan 100 huishoudens én minimaal 20 respondenten in de vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid.

In de teksten is ruimte voor nuancering. Bijvoorbeeld problematiek die speelt in subbuurten/specifieke locaties. Deze informatie is bijvoorbeeld afkomstig van beroepskrachten/wijkprofessionals of inwoners.

Bronnen

Voor het opstellen van de wijkveiligheidsplannen wordt gebruik gemaakt van verschillende bronnen. Deels gaat het om al beschikbare gegevens, en deels om gegevens die aanvullend zijn verzameld. Voor het wijkveiligheidsplan Binnenstad is onder andere gebruik gemaakt van de volgende gegevens:

- Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid (2019)
- Politiegegevens (2020)
- Meldpunt openbare ruimte (2020)
- Wijkveiligheidsenquête Binnenstad (2021)

Per bron wordt er gewerkt met de op dat moment meest recente cijfers. Sommige gegevens, zoals de vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid zijn al iets ouder (eind 2019). Dit komt omdat deze vragenlijst één keer in de twee jaar wordt uitgezet. De gegevens hieruit beschrijven de situatie van vóór corona. De overige gegevens zijn wel afkomstig uit 2020 of 2021, waardoor hiermee wel de situatie van tijdens de coronapandemie worden gepresenteerd. Waar nodig wordt er extra context geschetst. Bijvoorbeeld als er sprake is van opvallende ontwikkelingen tussen 2019 en 2020 die (mogelijk) samenhangen met de coronapandemie.

Afhankelijk van het onderwerp zijn er ook nog andere bronnen gebruikt. Hierna worden de belangrijkste bronnen kort besproken.

1. Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid

In de oneven jaren wordt de vragenlijst *Leefbaarheid & Veiligheid* uitgezet. Hierin wordt respondenten gevraagd naar hun mening over de leefbaarheid en veiligheid van hun buurt. Via een steekproeftrekking uit de Basisregistratie Personen (BRP) is een bepaald aantal personen geselecteerd om aan dit onderzoek deel te nemen. Dit aantal is groot genoeg om per wijk/buurt betrouwbare uitspraken te kunnen doen. Naar deze mensen is een brief gestuurd met daarin het verzoek om de vragenlijst op papier of via internet in te vullen. Na ca. 2-3 weken is er een herinnering gestuurd aan de mensen die de vragenlijst nog niet hadden ingevuld. In enkele buurten waar de respons achterbleef is naar (een deel van de respondenten) een tweede herinneringsbrief gestuurd met een ingekorte versie van de vragenlijst. Deze werkwijze leverde een respons op van 25%.

Daarnaast is in 2019 voor het eerst aan alle inwoners van de gemeente de mogelijkheid geboden om mee te doen aan het onderzoek. Via de website van de gemeente konden mensen de vragenlijst invullen. Het onderzoek is verder gepromoot op de website en sociale media kanalen van de gemeente en via een advertentie in de Bossche Omroep. Uiteindelijk hebben in 2019 ca. 4.950 mensen de vragenlijst ingevuld.

Van de respondenten zijn enkele achtergrondgegevens bekend, zoals leeftijd en woonbuurt. De verdeling van de respondenten naar deze achtergrondkenmerken is niet hetzelfde als de werkelijke verdeling binnen de gemeente. Om er zeker van te zijn dat de respons wel een goede benadering van de werkelijkheid is, zijn de resultaten *gewogen*. Wegen betekent dat de groepen die oververtegenwoordigd zijn, minder zwaar worden meegeteld. De groepen die ondervertegenwoordigd zijn, worden juist zwaarder meegeteld. Hierdoor zijn de resultaten representatief voor de hele bevolking.

In het rapport worden de gewogen resultaten gepresenteerd. De resultaten gaan over de groep respondenten die de betreffende vraag hebben beantwoord. Respondenten die een vraag niet hebben beantwoord worden buiten beschouwing gelaten. Antwoorden worden alleen gepresenteerd als minimaal 20 respondenten de vraag hebben beantwoord. In tabel 1 staat het aantal respondenten per buurt vermeld.

Tabel 1: Aantal respondenten per buurt in Binnenstad

	Aantal respondenten
Binnenstad centrum	115
Binnenstad oost	47
De Hofstad	42
Binnenstad noord	57
Het Zand	60
Vugterpoort	43
Wijk Binnenstad	364

2. Politiegegevens

De politiegegevens zijn afkomstig uit de Basisvoorziening Handhaving (BVH). Bij het presenteren van de cijfers maken we onderscheid tussen misdrijven (strafbare feiten) en incidenten (niet strafbare feiten, bijvoorbeeld meldingen van overlast). De politiecijfers worden uitgedrukt in het aantal misdrijven/incidenten per 1.000 inwoners. Uitzondering hierop zijn de 'inbraak/diefstal woning'; deze worden uitgedrukt in het aantal misdrijven per 1.000 woningen (bewoonde adressen).

De gegevens gaan alleen over het aantal *geregistreerde* misdrijven en incidenten. Echter niet alle misdrijven en incidenten zijn bij de politie bekend, bijvoorbeeld omdat deze niet gemeld worden. Dit geldt met name voor kleinere vergrijpen en overlastsituaties, zoals fietsendiefstal en jongerenoverlast. De cijfers geven echter wel een beeld van wat er speelt. Vooral in combinatie met enquêtegegevens kunnen we een goed beeld schetsen van wat er speelt in wijken en buurten.

Het is niet altijd eenduidig hoe een misdrijf of incident door de politie wordt weggeschreven. Dit wordt onder andere beïnvloedt door de interpretatie van een misdrijf of incident door een agent. Dit is bijvoorbeeld het geval bij 'overlast door verward/overspannen persoon', 'overlast zwervers' en 'overlast i.v.m. alcohol/drugs'.

Met betrekking tot verkeersongevallen kijken we naar de volgende gegevens: D10 (verkeersongeval met uitsluitend materiële schade), D11 (verkeersongeval met letsel) en D12 (verkeersongeval met dodelijke afloop). D13 (verlaten plaats na verkeersongeval) laten we buiten beschouwing. Hierbij gaat het regelmatig om parkeerschade waarbij geen gegevens door de veroorzaker zijn achtergelaten. Voor het in kaart brengen van de ongevallen gebruiken we STAR (Smart Traffic Accident Reporting). Hierbij worden de ongevallen gepresenteerd waarvan de exacte locatie bekend is.

Naast gegevens over misdrijven en incidenten gebruiken we ook gegevens over het aantal verdachten per 1.000 inwoners in 2019. Dit gegeven wordt gepresenteerd in de profieltaarten. Echter, we presenteren geen gegevens die terug te leiden zijn tot individuen. Gegevens zijn daarom gebaseerd op ten minste 10 personen. Voor verschillende (kleine) buurten in de gemeente worden minder dan 10 personen verdacht van een misdrijf. Wanneer hier sprake van is, dan wordt dit gegeven niet gepresenteerd in de profieltaart.

3. Meldpunt openbare ruimte

Bij het Meldpunt openbare ruimte van de gemeente 's-Hertogenbosch kunnen inwoners en instanties melding maken van alle zaken die te maken hebben met de leefbaarheid op straat en in de buurt. Zo kan men bijvoorbeeld melding maken van zwerfvuil, illegale stort en kapotte straatverlichting. In de profieltaarten gebruiken we het aantal meldingen van vervuiling en illegale stort per 1.000 inwoners.

4. Wijkveiligheidsenquête

Middels een korte wijkveiligheidsenquête is er gekeken naar wat er momenteel leeft in de Binnenstad. De enquête bestond uit enkele meerkeuzevragen en enkele open vragen. Doorgaans wordt er in vragenlijstonderzoek veel met 'gesloten' vragen gewerkt. Deze zijn gemakkelijk te analyseren. We hebben er echter voor gekozen om enkele open vragen op te nemen om te achterhalen welke veiligheidsproblemen er volgens bewoners spelen. We willen dat iedereen hier zijn antwoord kwijt kan, zonder dat er naar een bepaald antwoord gestuurd wordt. Door het op voorhand opnemen van categorieën stuur je hier onbewust op.

Inwoners van de Binnenstad konden de wijkveiligheidsenquête invullen van 15 oktober tot en met 5 december 2021. De wijkveiligheidsenquête is op meerdere manieren onder de aandacht gebracht.

Het online marketing bureau Socialmediamen heeft een campagne uitgezet onder inwoners van de Binnenstad via Facebook en Instagram. Zij hebben diverse contentvormen gebruikt om bewoners van de Binnenstad op meerdere manieren in aanraking te laten komen met de enquête. Hierbij is gebruik gemaakt van een carrousel, een gifje en doorklikadvertenties met één afbeelding. De carrousel en het gifje zijn ingezet op het onder de aandacht brengen van de enquête onder een 'brede' doelgroep (alle inwoners van de Binnenstad). De advertenties met één afbeelding zijn specifiek gericht op mensen die het gifje voor minimaal 95% afgekeken hebben en inwoners van de Binnenstad die de afgelopen 3 maanden interactie hebben gehad met de Facebookpagina van de gemeente. Daarnaast is de wijkveiligheidsenquête verspreid via diverse sociale media kanalen die zich richten op de wijk, zoals van de wijkmanager.

We willen echter niet alleen mensen bereiken die actief zijn op sociale media. Studenten van het Koning Willem 1 College hebben daarom op diverse plekken in de Binnenstad aandacht gevraagd voor het onderzoek. Zij zijn de wijk ingegaan en hebben flyers uitgedeeld met informatie over het onderzoek en/of hebben enquêtes afgenomen/uitgedeeld. Ook hebben zij in meerdere buurten/plekken in de wijk huis aan huis geflyerd om aandacht te vragen voor dit onderzoek.

Tabel 2: Wijze van deelname

	% respondenten
Iemand heeft mij gevraagd de vragenlijst in te vullen	5%
Via de flyer 'samen maken we Binnenstad veiliger'	24%
Via een bericht op de gemeentelijke website	1%
Via een bericht op sociale media (bv. Facebook)	62%
Anders (bijvoorbeeld BIN, wijkgericht)	7%

Deze werkwijze was erg succesvol. De wijkveiligheidsenquête is uiteindelijk door 1.069 inwoners uit de Binnenstad ingevuld. Dit komt neer op ongeveer 10% van de volwassen bevolking. Indien mogelijk presenteren we in de wijkveiligheidsplannen ook de resultaten op buurtniveau. Dit doen we als ten minste 30 respondenten van een woonbuurt de wijkveiligheidsenquête hebben ingevuld. Voor bijna alle buurten is dit gelukt, alleen voor de relatief kleine woonbuurt Vugterpoort niet. Als voor Vugterpoort resultaten gepresenteerd worden, dan zijn deze indicatief i.p.v. representatief.

De uitspraken in dit rapport gaan alleen over respondenten die wonen in de wijk Binnenstad. Hoe hebben we bepaald of respondenten afkomstig zijn uit de Binnenstad? Dit hebben we gedaan aan de hand van de postcode. Door de respondenten naar hun postcode te vragen, kunnen we bepalen in welke wijk of buurt men woont. Allereerst is gekeken naar de volledige postcodes (PC6: combinatie van vier cijfers en twee letters). Aan de hand van deze gegevens kunnen we voor de meeste respondenten bepalen in welke buurt een respondent woont. Enkele postcodes liggen in 2 buurten. De antwoorden van deze respondent worden meegeteld bij de buurt waar de meeste adressen van deze postcode liggen.

Van 128 respondenten gaan we uit dat zij wel in de Binnenstad wonen, terwijl zij een verkeerde of onvolledige postcode invulden. Hierbij vulden veel respondenten alleen de vier cijfers van hun postcode in (dus zonder de twee letters). Iedereen met postcode 5211 hebben we meegerekend als inwoner van de Binnenstad. (Vrijwel) alle postcodes die met deze cijfers beginnen behoren tot de Binnenstad. Daarnaast hebben we hier ook de postcodes meegenomen die beginnen met deze cijfers, maar met foutieve letters erachter. Voor deze respondenten kunnen we wel uitspraken doen over de wijk Binnenstad, maar niet specifiek voor de buurt waar zij wonen.

Respondenten die geen postcode hebben ingevuld, of een postcode behorend bij een andere wijk, zijn niet meegenomen in dit onderzoek.

Tabel 2: Aantal respondenten per buurt in Binnenstad

	Aantal respondenten	Aandeel op bevolking (18-74 jarigen)
Binnenstad centrum	542	10%
Binnenstad oost	142	9%
De Hofstad	42	4%
Binnenstad noord	41	6%
Het Zand	162	7%
Vugterpoort	12	5%
Buurt onbekend	128	
Wijk Binnenstad	1069	10%

We hebben daarnaast ook gekeken naar de leeftijd van de respondenten. Vormen zij een afspiegeling van de bevolking? Aan het onderzoek hebben relatief weinig respondenten meegedaan van jonger dan 40 jaar, evenals 75-plussers. Van de overige leeftijdsgroepen heeft ten minste 10% van de bevolking meegedaan.

De resultaten van de wijkveiligheidsenquête zijn niet gewogen.

Tabel 3: Aantal respondenten naar leeftijd

	Aantal respondenten	Aandeel op bevolking
Jonger dan 18 jaar	2	0%
18 – 29 jaar	180	5%
30 – 39 jaar	147	7%
40 – 49 jaar	171	12%
50 – 64 jaar	369	14%
65 – 74 jaar	149	11%
75 jaar en ouder	46	5%

5. Vragenlijst veilig ondernemen

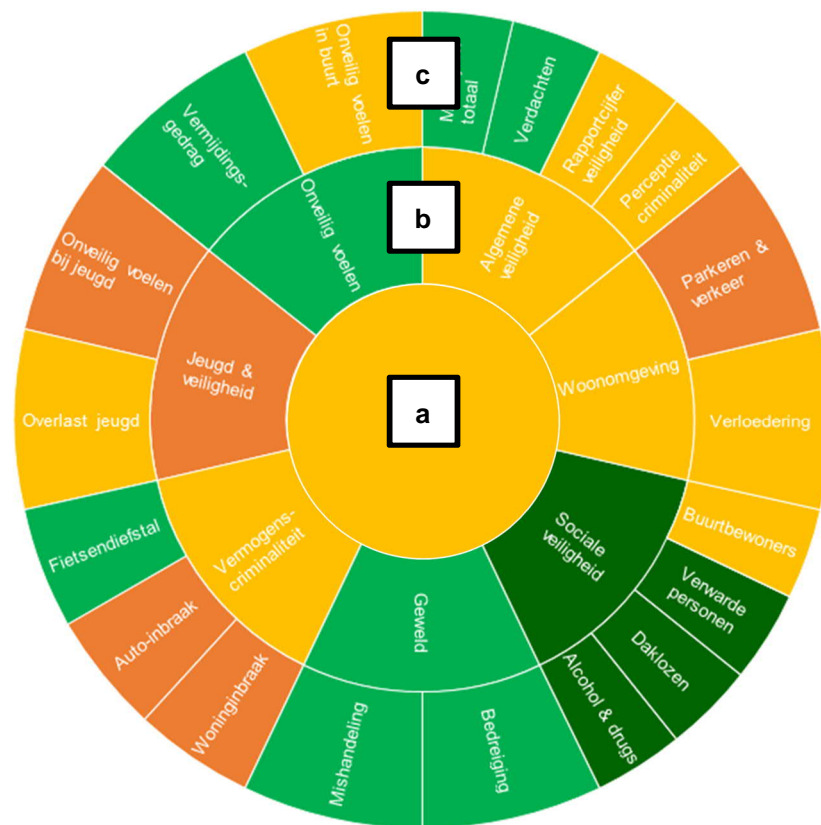
De vragenlijst veilig ondernemen is op diverse manieren verspreid. Per mail is er een verzoek gestuurd naar contactpersonen van ondernemersverenigingen, zoals van Hartje 's-Hertogenbosch en KHN afdeling 's-Hertogenbosch. Daarnaast hebben studenten van het Koning Willem 1 College aandacht gevraagd voor het onderzoek bij ondernemers op verschillende locaties in de Binnenstad. Zij zijn de wijk ingegaan en hebben informatie uitgedeeld over het onderzoek en/of hebben enquêtes afgenomen/uitgedeeld.

De vragenlijst veilig ondernemen is door 66 ondernemers uit de Binnenstad ingevuld. Het gaat voornamelijk om winkels (38) en horecagelegenheden (15), zoals café, discotheek/nachtzaak, restaurant, hotel of casino. Enkele ondernemers zitten in een andere branche, zoals persoonlijke verzorging. Van een deel van de ondernemers is onbekend welk type onderneming zij hebben (11). De respons is te klein om per type onderneming de resultaten te presenteren. Indien van toepassing wordt er wel in de tekst aangegeven of er verschillen zijn in antwoorden tussen winkeliers en horeca-ondernemers.

Het grootste deel van de ondernemers is gevestigd in het centrum van de Binnenstad. Van de ondernemers heeft ruim de helft een kleine onderneming (<5fte). Ruim een kwart heeft 5-10 fte en zo'n twintig procent meer dan 10 fte. Ruim twee derde is lid van een ondernemersvereniging.

Uitleg Profieltaarten

- Zeer gunstig
- Gunstig
- Niet gunstig, niet ongunstig
- Ongunstig
- Zeer ongunstig

1. Samenstelling profieltaart

De profieltaarten bestaan uit drie onderdelen:

a) De middenstip

De middenstip is de totaalscore voor een wijk of buurt. De score hiervan is gebaseerd op het gemiddelde van zeven verschillende veiligheidsthema's.

b) De middelste ring

De middelste ring wordt gevormd door zeven veiligheidsthema's: algemene veiligheid, woonomgeving, sociale veiligheid, geweld, vermogenscriminaliteit, jeugd & veiligheid en onveilig voelen. Ieder thema is gebaseerd op het gemiddelde van twee tot vier deelthema's. Het thema sociale veiligheid bestaat bijvoorbeeld uit de deelthema's overlast buurtbewoners, overlast door verwarde personen, overlast door daklozen en alcohol/drugsoverlast.

c) De buitenste ring

In de buitenste ring staan in totaal 19 deelthema's. Ieder deelthema is gebaseerd op het gemiddelde van een of meerdere indicatoren. Daarbij is gekozen voor een mix van 'objectieve' (bv. politieregistraties) als 'subjectieve' (vragenlijst) gegevens.

De profieltaart wordt van buiten naar binnen opgebouwd: van indicatoren werken we toe naar een deelthema, van deelthema's naar een thema en van thema's naar een totaalscore.

Legenda

We presenteren de profieltaarten aan de hand van vijf klassen: zeer gunstig, gunstig, niet gunstig, niet ongunstig, ongunstig en zeer ongunstig.

2. Indicatoren

Het startpunt voor het samenstellen van de profieltaarten zijn de indicatoren. De indicatoren zijn afkomstig uit drie bronnen:

- Politiegegevens (2020)
- Meldpunt openbare ruimte (Mor) (2020)
- Vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid (L&V) (2019)

Cijfers van de politie en het meldpunt openbare ruimte presenteren we per 1.000 inwoners/woningen. Vanuit de vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid hebben we voor veel indicatoren buurtscores berekend. Met een buurtscore bepaal je de mate van problematiek die speelt in een buurt. Daarbij is een 100-puntsschaal gebruikt:

- Vragen met buurtproblemen, onveilig voelen en preventief gedrag:
  - Vaak = 100
  - Soms = 50
  - Zelden of nooit = 0
  - Weet niet/geen mening = 0
- Vragen over criminaliteitsperceptie:
  - Veel = 100
  - Weinig = 50
  - Geen = 0
  - Weet niet/geen mening = 0
- Vragen over parkeergelegenheid en verkeersveiligheid:
  - Zeer tevreden = 0
  - Tevreden = 25
  - Niet tevreden, niet ontevreden = 50
  - Ontevreden = 75
  - Zeer ontevreden = 100

Vervolgens is per indicator de gemiddelde buurtscore berekend.

3. Berekening profieltaart

In de profieltaarten wordt gebruik gemaakt van indicatoren, deelthema's, thema's en een totaalscore.

Omdat de indicatoren verschillende grootheden hebben die niet rechtstreeks met elkaar te vergelijken zijn, worden de indicatoren gestandaardiseerd. Dit is stapsgewijs gedaan.

Voor alle indicatoren is eerst een minimumwaarde en maximumwaarde vastgesteld (zie volgende pagina)³. Op basis hiervan worden de indicatoren ingedeeld naar kwintielen; vijf gelijke groepen die vallen binnen de grenzen van de vastgestelde minimum- en maximumwaarde. Alle indicatoren zijn vervolgens omgerekend naar kwintielen, en hebben een score tussen 0 en 5:

- Score 0 t/m 1: zeer gunstig
- Score 1 t/m 2: gunstig
- Score 2 t/m 3: niet gunstig, niet ongunstig
- Score 3 t/m 4: ongunstig
- Score 4 t/m 5: zeer ongunstig

Aan de hand van de gestandaardiseerde indicatoren berekenen we de scores voor de deelthema's, thema's en de totaalscore:

- Deelthema's: gemiddelde score van de indicatoren
- Thema's: gemiddelde score van de deelthema's
- Totaalscore: gemiddelde score van de thema's

---

³ Het kan zijn dat een buurt op een bepaalde indicator lager of hoger scoort dan de vastgestelde minimum- of maximumwaarde. Dit geldt bijvoorbeeld voor bepaalde delicten die meer dan gemiddeld voorkomen in het centrum van de gemeente. Zij krijgen dan een score van minimaal 0 of maximaal 5 toegekend. Door de huidige afbakening zijn de profieltaarten minder gevoelig voor eventuele *uitschieters*.

Tabel 4: Samenstelling profielkaart en indeling kwintielen per indicator

Thema	Deelthema	Indicator	Bron	Indelina kwintielen					
				MIN 0	1	2	3	4	MAX 5
Algemene veiligheid	Totaal misdrijven	Aantal misdrijven per 1.000 inwoners	Politie	0,0	20,0	40,0	60,0	80,0	100,0
	Aandeel verdachten	Aantal verdachten per 1.000 inwoners (2019)	Politie	0,0	3,5	7,0	10,5	14,0	17,5
	Rapportcijfer veiligheid	Gemiddeld rapportcijfer veiligheid in de eigen buurt (schaal omdraaien)	L&V	5,4	6,0	6,7	7,3	8,0	8,6
	% veel criminaliteit	Buurtscore mate criminaliteit in de buurt	L&V	25,0	32,0	39,0	46,0	53,0	60,0
Woonomgeving	Parkeren & verkeer	Buurtscore parkeergelegenheid	L&V	20,0	28,0	36,0	44,0	52,0	60,0
		Buurtscore verkeersveiligheid	L&V	25,0	33,0	41,0	49,0	57,0	65,0
	Verloedering	Buurtscore rommel op straat	L&V	10,0	25,0	40,0	55,0	70,0	85,0
		Buurtscore vernieling van straatmeubilair, zoals vuilnisbakken, bankjes of bushokjes	L&V	0,0	10,0	20,0	30,0	40,0	50,0
		Buurtscore graffiti	L&V	0,0	5,0	10,0	15,0	20,0	25,0
		Buurtscore hondenpoep	L&V	25,0	35,0	45,0	55,0	65,0	75,0
		Meldingen vervuiling & illegale stort per 1.000 inwoners	Mor	0,0	30,0	60,0	90,0	120,0	150,0
Sociale veiligheid	Overlast buurtbewoners	Buurtscore overlast door buurtbewoners	L&V	0,0	8,0	16,0	24,0	32,0	40,0
	Overlast verwarde personen	Buurtscore overlast door verwarde personen	L&V	0,0	4,5	9,0	13,5	18,0	22,5
		Aantal incidenten van overlast door verward/overspannen persoon per 1.000 inw (E33)	Politie	0,0	2,5	5,0	7,5	10,0	12,5
	Overlast zwervers/daklozen	Buurtscore overlast door zwervers/daklozen	L&V	0,0	4,5	9,0	13,5	18,0	22,5
		Aantal incidenten van overlast zwervers per 1.000 inwoners (E41)	Politie	0,0	2,5	5,0	7,5	10,0	12,5
	Alcohol- / drugsoverlast	Buurtscore dronken mensen op straat	L&V	0,0	8,0	16,0	24,0	32,0	40,0
		Buurtscore drugsgebruik/drugshandel	L&V	0,0	8,0	16,0	24,0	32,0	40,0
		Aantal incidenten van drugs/drankoverlast (2.1.1)	Politie	0,0	2,0	4,0	6,0	8,0	10,0
Geweld	Bedreiging	Buurtscore bedreigingen	L&V	0,0	3,0	6,0	9,0	12,0	15,0
		Aantal misdrijven van bedreiging per 1.000 inwoners (1.4.4)	Politie	0,0	1,1	2,2	3,3	4,4	5,5
	Mishandeling	Buurtscore mishandelingen	L&V	0,0	2,5	5,0	7,5	10,0	12,5
		Aantal misdrijven van mishandeling per 1.000 inwoners (1.4.5)	Politie	0,0	1,3	2,6	3,9	5,2	6,5
Vermogens-criminaliteit	Woninginbraak	Buurtscore woninginbraken	L&V	0,0	10,0	20,0	30,0	40,0	50,0
		Aantal misdrijven van diefstal/inbraak woning per 1.000 woningen (1.1.1)	Politie	0,0	2,5	5,0	7,5	10,0	12,5
	Auto-inbraak	Buurtscore diefstallen uit auto's of diefstallen van auto-onderdelen	L&V	0,0	10,0	20,0	30,0	40,0	50,0
		Aantal misdrijven van diefstal uit/ vanaf motorvoertuig per 1.000 inwoners (1.2.1)	Politie	0,0	2,5	5,0	7,5	10,0	12,5
	Fietsendiefstal	Buurtscore diefstal (elektrische) fietsen	L&V	5,0	13,5	22,0	30,5	39,0	47,5
		Aantal misdrijven van diefstal van brom-, snor-, fietsen per 1.000 inwoners (1.2.3.)	Politie	0,0	2,6	5,2	7,8	10,4	13,0
Jeugd en veiligheid	Overlast jeugd	Buurtscore overlast rondhangende jongeren	L&V	0,0	9,0	18,0	27,0	36,0	45,0
		Aantal incidenten van melding overlast jeugd per 1.000 inwoners (E35)	Politie	0,0	2,0	4,0	6,0	8,0	10,0
	Onveilig voelen bij jongeren	Buurtscore onveilig voelen bij groepen jongeren	L&V	10,0	17,5	25,0	32,5	40,0	47,5
Onveilig voelen	Gedrag	Buurtscore niet open doen, omdat men dat niet veilig vindt	L&V	10,0	17,0	24,0	31,0	38,0	45,0
		Buurtscore omlopen/omrijden om onveilige plekken te vermijden	L&V	0,0	5,0	10,0	15,0	20,0	25,0
	Onveilig voelen in buurt	Buurtscore onveilig voelen in eigen buurt	L&V	0,0	5,0	10,0	15,0	20,0	25,0